Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Ἐγκεκριμένον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς ἐλεύθερον ἀνάγνωσμα δι' ὅλα ἐν γένει τὰ Σχολεῖα (1932).
Τιμηθὲν διὰ τοῦ Ἀργυροῦ Μεταλλίου τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν (1935).

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΔΙΑ ΤΗΝ Α' ΤΡΙΜΗΝΙΑΝ ΤΟΥ 1943, δραχμαὶ 2.000. Συνδρομαὶ ἑτήσιαι καὶ ἑξάμηνοι ἀπαράδεκτοι.—Τὸ φύλλον δρ. 150. ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΚΑΙ ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ (ἐπιχυδρομικαὶ ἐπιταγαί, ταῦτα κτλ.) ἀνωνύμως: «Πρὸς τὸ περιοδικὸν Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ, ὁδὸς Εὐριπίδου, 42 — Ἀθῆναι».

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΤΗΣ-ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ (1879-1941)
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Ἰανουαρίου, ἀλλ' αἱ συνδρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἱουδήποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον

Περίοδος Β'.—Τόμος 50ὸς — *Ἀθῆναι, 16 Ἰανουαρίου 1943* — *Ἔτος 65ον—Ἀριθ. 3*

ΤΑ ΠΑΡΑΔΟΞΑ ΤΑΞΙΔΙΑ

ΑΝΤΕΚΙΡΤΑ

Μυθιστόρημα ΙΟΥΛΙΟΥ ΒΕΡΝ.— Μετάφραση ΓΟΥΛΙΕΛΜΟΥ ΤΕΛΛΟΥ.— Διασκευὴ ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΥ.—*Εἰκόνες Α. ΜΠΕΝΕΤΤ*

(Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο)

Ἐκεῖ συνεννοήθηκε μὲ τοὺς φίλους του, καὶ λίγες ἡμέρες ἀργότερα βρισκόταν στὴν Τεργέστη, περιμένοντας τὴν ἐξέλιξη τῶν γεγονότων.

Στὴν Τεργέστη κατοικοῦσαν δυὸ ἀπὸ τοὺς πιὸ στενοὺς καὶ πιστούς του φίλους: ὁ κόντες Λαδίσλαος Ζάθμαρ, κι' ὁ καθηγητὴς Στέφανος Μπάθορυ, μαγυάροι κι' οἱ δυό, ποὺ τὸ ἰδανικὸ τοῦ Σάντορφ ἦταν καὶ δικό τους. Ὁ Ζάθμαρ κατοικοῦσε στὸ σπίτι ἐκεῖνο τῆς Ἀκεντότο, ὅπου ὁ Σαρκανὸ κι' ὁ Ζιρόνε εἶχαν ἰδεῖ νὰ μπαίνῃ τὸ περιστέρι. Ὅλο-ὅλο τὸ προσωπικὸ τοῦ σπιτιοῦ αὐτοῦ ἦταν ἕνας οὐγγρος ὑπηρέτης, ὁ Μπορίκ, πενηνταπέντε τότε χρονῶν, ἀφοσιωμένος στὸν κύριό του ὅσο κι' ὁ ἐπιστάτης Λάντεκ στὸν πυργοδεσπότη τοῦ Ἀρτεγάκ. Ὁ καθηγητὴς Στέφανος Μπάθορυ καθόταν σ' ἕνα ἐπίσης μέτριο σπίτι τῆς Στάντιον, στὴν ἴδια σχεδὸν γειτονιά, μὲ τὴ γυναίκα *του καὶ τὸ γιό του τὸν Πέτρο*, ὀκτὼ τότε χρονῶν.

Μετὰ τὴν ἄφιξη τοῦ Ματθία Σάντορφ, οἱ τρεῖς φίλοι μαζεύουνταν στὸ σπίτι τοῦ Ζάθμαρ, ποὺ ἡ ἀστυνομία τῆς Τεργέστης δὲν τὸ ὑποπτευόταν γιὰ πολιτικὸ κέντρο. Φίλοι, σταλμένοι ἀπὸ διάφορες πόλεις, ἔρχουνταν γιὰ νὰ πάρουν ὁδηγίες καὶ διαταγές. Μιὰ ὑπηρεσία «ταχυδρόμων περιστερῶν» ἐξασφάλιζε γρήγορη κι' ἀσφαλῆ ἐπικοινωνία μὲ τοὺς ἄλλους. Κι' ἡ ἀλληλογραφία αὐτὴ γινόταν μὲ κρυπτογραφήματα, ποὺ ἦταν ἀδύνατο νὰ τὰ διαβάσῃ ὅποιος δὲν ἤξερε τὴ μυστικὴ μέθοδο, τὸ «κλειδί».

«Τοὺς φάνηκε πὼς δυὸ ἄτομα τοὺς παρακολουθοῦσαν στὸ σκοτάδι . . .» (Σελ. 18, στ. α').

Πραγματικῶς, γιὰ νὰ ἀποκρυπτογραφηθοῦν τὰ γράμματα αὐτά, χρειαζόταν νὰ ἐφαρμοσθῆ πάνω τους ἕνα ἰδιαίτερο ὄργανο, ποὺ τὸ λέγε συνήθως «δικτυωτὸ» (grille). Θὰ ἰδοῦμε παρακάτω μὲ ποιὸν τρόπο. Γιὰ τὴν ὥρα, θὰ ποῦμε πὼς τὸ σύστημα αὐτὸ τῆς κρυπτογραφικῆς ἀλληλογραφίας εἶναι τὸ ἀσφαλέστερο, ἀφοῦ, γιὰ νὰ τὴ διαβάσῃ κανένας, πρέπει νὰ βάλῃ στὸ χέρι τὸ δικτυωτό, ποὺ δὲν εἶναι βέβαια εὔκολο. Ἄλλωστε, γιὰ περισσότερη ἀσφάλεια, οἱ τρεῖς φίλοι, μετὰ τὴν ἀποκρυπτογράφηση τῶν γραμμάτων ποὺ τοὺς ἔφερναν τὰ περιστέρια—καὶ συνήθως ὁ Στέφανος Μπάθορυ ἔκανε τὴν ὑπομονητικὴ αὐτὴ ἐργασία—τὰ ἔκαιγαν, ὥστε νὰ μὴ μένῃ οὔτε ἴχνος, καὶ φύλαγαν, καταχώνιαζαν τὸ πολύτιμο δικτυωτό.

Πρὸ ὀλίγου ὁ καθηγητὴς εἶχε κάψει τὸ τελευταῖο γράμμα, ὅταν κάποιος χτύπησε διακριτικὰ τὴν πόρτα τοῦ γραφείου του. Ἦταν ὁ Μπόρικ ποὺ ἀνάγγειλε τὸν κόντε Ματθία Σάντορφ.

Ὁ Στέφανος Μπάθορυ ἔτρεξε μὲ χαρὰ νὰ τὸν ὑποδεχθῆ. Γιατὶ στὸ μεταξὺ ὁ Ματθίας Σάντορφ *εἶχε πεταχθεῖ ὡς τὴν πατρίδα*, καὶ τὴν ἡμέρα ἐκείνη ξαναγύριζε στὴν Τεργέστη.

— Πῶς πῆγε τὸ ταξίδι, Ματθία;

— Λαμπρά. Ἤμουν βέβαιος γιὰ τὰ *αἰσθήματα* τῶν φίλων μου. Ἡ συνδρομή τους εἶναι ἐξασφαλισμένη.

— Τοὺς ἀνακοίνωσες τὸ τελευταῖο μήνυμα ποὺ μᾶς ἦρθε ἀπὸ τὴν Πέστη;

— *Ναί*, Στέφανε, κι' εἶναι ἕτοιμοι.

—Ὅλα λοιπὸν πᾶνε καλά;

—Ὅλα! Κι' ἂν ὁ Θεὸς μᾶς βοηθήσῃ, ἡ πατρίδα μας ἔχει νὰ ὠφεληθῆ σημαντικά. Ἐδῶ στὴν Τεργέστη, ψιθυρίζεται τίποτα;

— Γιὰ τὴν πατρίδα μας; Τίποτε ἀπολύτως. Ἄλλα ζητήματα ἀπασχολοῦν τὴν Τεργέστη, ποὺ τὴν ἐνδιαφέρουν περισσότερο.

—Ἐγὼ τώρα πρέπει νὰ φροντίσω γιὰ τὰ χρήματα.

Πραγματικῶς, γιὰ τὴν ἐπιτυχία ἦταν ἀπαραίτητο καὶ τὸ χρῆμα. Ὁ Στέφανος Μπάθορυ κι' ὁ Λαδίσλαος Ζάθμαρ δὲν εἶχαν παρὰ ἕνα μικρὸ εἰσόδημα γιὰ νὰ ζοῦν. Ὁ Ματθίας Σάντορφ ὅμως εἶχε, καθὼς εἴπαμε, μεγάλη περιουσία κι' ἦταν ἕτοιμος νὰ τὴ θυσιάσῃ. Πρὶν ἀπὸ λίγους μῆνες, εἶχε βάλει ὑποθήκη τὰ κτήματά του γιὰ δυὸ περίπου ἑκατομμύρια φλωρίνια. Τὸ ποσόν, γιὰ τὴν ἐποχὴ ἐκείνη, ἦταν σημαντικό. Ἔπρεπε ὅμως νὰ τὸ ἔχῃ διαρκῶς στὴ διάθεσή του καὶ σὲ πρώτη ζήτηση. Γι' αὐτὸ τὸ εἶχε καταθέσει στὸν γνωστό κι' ἐντιμότατο ὡς τότε τραπεζιτικὸ οἶκο τῆς Τεργέστης, τοῦ γνωστοῦ μας ἤδη Σύλλα Τόρονθαλ. Κι' ἐσκόπευε νὰ ἐπισκεφθῇ συντομότατα τὸν τραπεζίτη, γιὰ νὰ τὸν εἰδοποιήσῃ πὼς σήμερ' αὔριο θὰ χρειαζόταν τὰ κεφάλαιά του.

Τὸ ἴδιο βράδυ, ὡστόσο, παρατηρήθηκε καὶ κάτι ἀνησυχητικό: Κατὰ τὶς ὀκτώ, ἀκριβῶς ὁ Ματθίας Σάντορφ κι' ὁ Στέφανος Μπάθορυ βγῆκαν μαζὶ ἀπὸ τὸ σπίτι τοῦ Λαδίσλαου Ζάθμαρ—ὁ ἕνας γιὰ τὴν κατοικία του, στὴν Κόρσια Στάντιον, κι' ὁ ἄλλος γιὰ τὸ ξενοδοχεῖο Ντελόρμ, ὅπου ἔμενε ὅταν ἦταν στὴν Τεργέστη—τοὺς φάνηκε πὼς δυὸ ἄτομα τοὺς παρακολουθοῦσαν στὸ σκοτάδι, ἀπὸ μικρὴ ἀπόσταση, προσπαθώντας συγχρόνως νὰ μὴ φαίνουντκι.

Ὁ Ματθίας Σάντορφ κι' ὁ σύντροφος του, γιὰ νὰ μάθουν τί ἦταν τὰ ὑποπτα ἐκεῖνα ἄτομα κι' ἂν πραγματικῶς τοὺς παρακολουθοῦσαν, δὲν ἐδίστασαν νὰ βαδίσουν κατὰ πάνω τους. Ἐκεῖνοι ὅμως, πρὶν τοὺς πλησιάσουν πολύ, πρόφτασαν καὶ χάθηκαν στὴ γωνιὰ τοῦ Ἁγίου Ἀντωνίου, στὴν ἄκρη τοῦ μεγάλου καναλιοῦ.

Γ'.

Ὁ Οἶκος Τόρονθαλ

Ἀνάμεσα στὶς πιὸ πλούσιες οἰκογένειες τῆς Τεργέστης, ἦταν, τὴν ἐποχὴ ἐκείνη, κι' ἡ οἰκογένεια τοῦ τραπεζίτη Σύλλα Τόρονθαλ. Ὁ ἀρχηγός της, ποὺ ἡ φήμη του ξεπερνοῦσε τὰ ὅρια τοῦ βασιλείου, ἦταν τότε τριανταεφτὰ χρονῶν, καὶ κατοικοῦσε μὲ τὴ γυναῖκα του, μερικὰ χρόνια νεώτερή του, σ' ἕνα μέγαρο τῆς λεωφόρου Ἀκεντότο.

Τὸν εἶχαν γιὰ πλουσιώτατο καὶ μπορεῖ νὰ ἦταν πραγματικῶς. Ἂν, ὅπως εἶπε ὁ Σαρκανὸ στὸν Ζιρόνε, οἱ ὑποθέσεις τοῦ τραπεζικοῦ του Οἴκου δὲν πῆγαν τελευταῖα τόσο καλά, ἐξαιτίας τοῦ γαλλοϊταλικοῦ πολέμου, κι' ἄν, ἀφοῦ πέρασε ἡ κρίση, ἐξακολουθοῦσε νὰ ριψοκινδυνεύῃ κεφάλαια σὲ ἀμφίβολες ἐπιχειρήσεις, αὐτὰ δὲν τἄξερε κανένας κι' ἡ ἐμπιστοσύνη τοῦ κόσμου ἔμενε ἀκλόνητη. Ὡστόσο, ἀληθινοὺς φίλους δὲν εἶχε, κι' ἂν τὸν ἔβρισκε καμμιὰ οἰκονομικὴ καταστροφή, ἡ κοινωνία τῆς Τεργέστης δὲν θἄταν μὲ τὸ μέρος του. Γιατὶ ὁ ἐγωϊσμός του, ἡ ἔμφυτη ματαιοδοξία του καὶ τὸ ἀγέρωχο ὕφος ποὺ ἔπαιρνε μὲ ὅλους καὶ σ' ὅλα, τὸν ἔκαναν ἀντιπαθητικὸ σ' ὅσους τὸν ἐπλησίαζαν.

Εἴπαμε πὼς ἡ πίστη τοῦ Οἴκου Τόρονθαλ δὲν εἶχε κλονισθεῖ, τουλάχιστο στὰ φανερά. Γι' αὐτὸ κι' ὁ Ματθίας Σάντορφ δὲν εἶχε διστάσει νὰ τοῦ ἐμπιστευθῇ ἕνα σημαντικώτατο ποσὸ—τὸ ποσὸ ποὺ ἔπρεπε νὰ εἶναι πάντα στὴ διάθεσή του καὶ σὲ πρώτη ζήτηση, μετὰ προειδοποίηση εἰκοσιτεσσάρων μόνο ὡρῶν.

Ἡ ἀπορία τώρα εἶναι πῶς ἦταν δυνατὸ νὰ ὑπάρχουν ὁποιεσδήποτε σχέσεις ἀνάμεσα σ' ἕναν τραπεζιτικὸ Οἶκο ἀπὸ τοὺς πιὸ ἔντιμους κατὰ τὰ φαινόμενα, κι' ἑνὸς ἀνθρώπου τοῦ φυράματος τοῦ Σαρκανύ. Κι' ὅμως σχέσεις ὑπῆρχαν, καὶ μάλιστα ἀπὸ δυὸ ἢ τρία χρόνια. Τὴν ἐποχὴ ἐκείνη, ὁ Σύλλας Τόρονθαλ διαπραγματευόταν μερικὲς σοβαρότατες ὑποθέσεις μὲ τὴν κυβέρνηση τῆς Τριπολιτιδος. Ὁ Σαρκανύ, κάθε φορὰ ποὺ ἔπιανε τὴ συζήτηση γιὰ τὰ ἀριθμῶν, κατάφερε νὰ ἀνακατωθῇ στὶς ὑποθέσεις αὐτὲς καὶ νὰ γίνῃ πράκτορας τῶν προτάσεων τοῦ Σύλλα Τόρονθαλ. Ἔτσι βρῆκε τὴν εὐκαιρία νὰ βάλῃ πόδι, ἢ μᾶλλον χέρι, στὸν τραπεζικὸ Οἶκο. Πραγματικῶς, ὁ κατεργάρης δὲν ἔπαψε νὰ ἐκβιάζῃ τὸν τραπεζίτη. Στὴν ἀπόλυτη διάθεσή του δὲν ἦταν βέβαια ὁ Σύλλας Τόρονθαλ. Ἡ θέση ὅμως ἑνὸς τραπεζίτη εἶναι πάντα λεπτή. Μιὰ λέξη φτάνει γιὰ νὰ τὸν βλάψῃ καὶ κάποτε νὰ τὸν καταστρέψῃ. Κι' ὁ Σαρκανὸ ἤξερε ἀρκετὰ γιὰ νὰ λογοριάζεται, ὅπως θὰ τὸν λογάριαζε κι' ὁ Σύλλας Τόρονθαλ, ποὺ μάλιστα ἐξόδευε γι' αὐτὸν ἀρκετά.

Τελευταῖα ὅμως ἀπηύδησε. Σκέφθηκε ἄλλωστε πὼς ὁ Σαρκανύ, μὴ ἔχοντας ἐναντίον του ἁπτὲς ἀποδείξεις, δὲν ἦταν καὶ τόσο ἐπίφοβος. Καὶ τοῦ ἔκοψε τὴν πίστωση. Μόνο μιὰ ὕστατη συνδρομὴ τοῦ ἔστειλε, καθὼς εἶδαμε, γιὰ νὰ γυρίσῃ μὲ τὸν ἄξιο σύντροφό του στὴ Σικελία, ὅπου ὁ Ζιρόνε ἦταν μέλος μιᾶς συμμορίας ποὺ τρομοκρατοῦσε τὶς ἀνατολικὲς καὶ κεντρικὲς ἐπαρχίες τῆς νήσου. Μποροῦσε λοιπὸν ὁ τραπεζίτης νὰ ἐλπίζῃ πὼς δὲν θὰ ξανάβλεπε πιὰ τὸν μεσίτη του τῆς Τριπολίτιδος. Ἀλλὰ σ' αὐτό, ὅπως καὶ σὲ πολλὰ ἄλλα, βγῆκε γελασμένος.

Ἕξη μέρες ὕστερ' ἀπὸ ἐκείνη ποὺ τὰ διακόσια φλωρίνια ἔφτασαν στὸ μικρὸ ξενοδοχεῖο, στὶς 26 δηλαδὴ Μαΐου, ὁ Σαρκανὺ ξαναπαρουσιάσθηκε στὸν τραπεζικὸ Οἶκο. Ζητώντας νὰ μιλήσῃ στὸν Σύλλα Τόρονθαλ, καὶ μάλιστα μὲ τόση ἐπιμονή, ποὺ ὁ τελευταῖος ἀναγκάσθηκε νὰ τὸν δεχθῇ. Ἦταν στὸ γραφεῖο του μόνος. Ὁ Σαρκανὺ μπῆκε κι' ἔκλεισε πίσω του τὴν πόρτα προσεχτικά.

— Πάλι σεῖς! φώναξε ἀμέσως ὁ τραπεζίτης. Τί γυρεύετ' ἐδῶ; Μὴν περιμένετε πιὰ ἀπὸ μένα οὔτε δεκάρα, ὅ,τι κι' ἂν πῆτε, ὅ,τι κι' ἂν κάμετε. Σᾶς προειδοποιῶ πὼς θὰ πάρω τὰ μέτρα μου... Τί ζητᾶτε ἐπιτέλους ἀπὸ μένα;

Ὁ Σαρκανὺ ὑπόμεινε στωϊκὰ τὴν ψυχρολουσία αὐτή, ποὺ ἄλλως τε τὴν περίμενε. Καὶ μάλιστα, ἀπόλυτα κύριος τοῦ ἑαυτοῦ του καὶ πολὺ σοβαρός, σώπαινε κι' ἀφοῦ σταμάτησε ὁ τραπεζίτης.

(Ἀκολουθεῖ)

ΑΙΣΩΠΕΙΟΙ ΜΥΘΟΙ

ΣΕΙΡΑ ΤΕΤΑΡΤΗ

5.

Καλοκαιράκι. Μὲ χαρὲς
τὸν Ἥλιο μας παντρεύουν
κι' ὅλα τὰ ζῶα, κι' οἱ βάτραχοι
μαζὶ μ' αὐτά, χορεύουν.
Κι' ἕνα βατράχι πονηρὸ
ποὺ βγῆκε νὰ μιλήσῃ
«ἀλλοίμονό μας, βρὲ παιδιά,
λέει, ἂν γεννοβολήσῃ!»

6.

Κανεὶς στὰ γοῦστα κανενὸς
νόμους ἂς μὴ γυρεύει.
Κάποτε κάποιος ἔβαζε
Καμήλα νὰ χορεύῃ!
Κι' αὐτὴ μὲ τὴν ἀσχήμια της
ἡ δόλια κοκκινίζει,
Ἀφοῦ 'ναι ποῦναι ἄσχημη
κι' ὅταν ἁπλῶς βαδίζει.

ΔΙΟΝ. Α. ΤΡΟΒΑΣ

ΑΘΗΝΑΙ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΚΑΙ ΚΑΤΙ ΕΥΟΙΩΝΟ

Ἀγαπητοί μου,

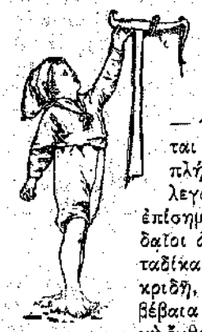

ΥΡΙΖΩ στὴν προηγούμενη Ἐπιστολή μου —φυλλάδιο 1ο — γιατὶ χρειάζεται κάποιο συμπλήρωμα. Σᾶς ἔλεγα ἐκεῖ, πὼς οἱ ἐπίσημοι καὶ σπουδαῖοι ἄνδρες ποὺ καταδίκασαν τὸν κ. Κακριδῆ, δὲν κινήθησαν βέβαια ἀπὸ προσωπικὴ ἔχθρα ἐναντίον του, παρ' ἀπὸ τὴν ἰδεολογία τους στὸ γλωσσικὸ ζήτημα. Πιστεύουν εἰλικρινῶς πὼς ἡ δημοτικὴ γλῶσσα δὲν εἶν' ἐξέλιξη ἀλλὰ παραφθορὰ τῆς ἀρχαίας, κι' ὅποιος τὴ μεταχειρίζεται ἀντὶ τῆς «ἐθνικῆς» καθαρεύουσας, κάνει κάτι «ἀντεθνικό» κι' ἀξιοτιμώρητο. Ἴσως καὶ σὲ θάνατό θὰ καταδίκαζαν ἕνα δημοτικιστή, ἂν εἶχαν ἀπὸ τὸ νόμο κι' αὐτὴ τὴν ἐξουσία. Κι' εἶναι, τώρα, νἀπορῇ κανένας: ποταμοὶ μελάνης ἔχουν χυθεῖ, ἕνα ὁλάκερο αἰώνα, γιὰ νὰ διαλυθῇ ἡ γλωσσικὴ πλάνη· πῶς τὴν ἔχουν ἀκόμα καὶ σήμερα ἄνθρωποι μορφωμένοι, ἐπιστήμονες καὶ κατὰ τἄλλα σοφοί; Πῆγαν λοιπὸν ἄδικα, πῆγαν χαμένα ὅσα εἰπώθηκαν, γράφτηκαν, κηρύχθηκαν, ἀποδείχθηκαν πιὰ ἀπὸ τοὺς εἰδικούς, καὶ δικούς μας καὶ ξένους; Ἀλήθεια, ὁ Βηλαράς, ὁ Χρηστόπουλος, ὁ Σολωμός, οἱ πρῶτοι ὑπέρμαχοι τῆς δημοτικῆς, δὲν ἦταν φιλόλογοι, γλωσσολόγοι, παρὰ γιατροί, νομικοί, πολιτικοί, ποὺ ἔγραφαν καὶ «στίχους». Αὐτούς, τὸ κάτω-κάτω, μποροῦσαν νὰ μὴ τοὺς ἀκούσουν. Οὔτε τὸν Πολυλᾶ, οὔτε τὸν Ροΐδη, οὔτε τὸν Πάλλη, οὔτε τὸν Παλαμᾶ, οὔτε κανέναν ἀπὸ μᾶς τοὺς δημοτικιστὲς λογοτέχνες. Ἀλλὰ τόσοι φιλόλογοι, τόσοι γλωσσολόγοι, τόσοι εἰδικοί, ποὺ ὑποστήριξαν τὴ δημοτική, δὲν ἔπρεπε νἀκουσθοῦν; Ἕνας Κωνσταντῖνος Ἀσώπιος τὰ παλιὰ χρόνια, ἕνας Παναγῆς Λορεντζάτος τὰ σημερινά, ἕνας Βέης, ἕνας Τριανταφυλλίδης, καὶ προπάντων ἕνας Χατζηδάκις, ὁ πρύτανις τῶν ἑλλήνων γλωσσολόγων; Αὐτὸς δὲν ἔγραφε βέβαια τὴ δημοτική, οὔτε ἀνεχόταν τοὺς «μαλλιαροὺς». Τὸν Ψυχάρη μάλιστα τὸν ἐπολέμησε μὲ τὰ ὅλα του. Τὴ γλῶσσα ὅμως τοῦ λαοῦ τὴν ἀγαποῦσε, τὴν ἀναγνώριζε, τὴ μελετοῦσε. Ὁ Χατζηδάκις ἔγραψε πρῶτος πὼς ἡ ἐπιστροφὴ στὴ γλῶσσα τοῦ Ξενοφῶντα—τόνειρο τῶν ἀρχαϊστῶν καθαρευουσιάνων — θὰ ἦταν «ἐθνικὸν δυστύχημα»· ὁ Χατζηδάκις ἐκήρυξε τελευταῖα πὼς ἡ μεγαλύτερη πλάνη εἶναι νὰ νομίζουμε τὴ δημοτικὴ «παραφθορά», ἐνῶ δὲν εἶναι παρὰ ἡ ἴδια ἡ ἀρχαία ὅπως ἔγινε, κατὰ τοὺς γλωσσικοὺς νόμους, μὲ τὸν καιρό· κι' ὁ Χατζηδάκις ὁ ἴδιος ἐπρότεινε στὴν Ἀκαδημία τὴν κατάργηση τῶν τόνων καὶ τῶν πνευμάτων, τὸ σύστημα δηλαδή, ποὺ ἐπειδὴ τὸ παραδέχθηκε ἕνας ἄλλος φιλόλογος καὶ γλωσσολόγος, ὁ Κακριδῆς, καταδικάστηκε!

Ἀλλὰ ὄχι. Ἂν ἡ ἀλήθεια γιὰ τὴ γλῶσσα δὲν ἔφθασε ἀκόμα ὡς τοὺς πέντε ἐπιστήμονες, ποὺ ἀποτελοῦσαν τὸ πειθαρχικὸ Συμβούλιο, αὐτὸ δὲν σημαίνει πὼς πῆγαν χαμένα ὅσα κηρύχθηκαν ἀπὸ τοὺς εἰδικούς. Σήμερα, ἡ δημοτικὴ δὲν κυριαρχεῖ μόνο στὴ Λογοτεχνία· τὴ γράφουν, ἢ τοὐλάχιστο τὴν ἀγαποῦν καὶ τὴν ἀναγνωρίζουν σὰν ἰσότιμη, κι' ἐπιστήμονες ποὺ ἔχουν ἀληθινὸ ἐπιστημονικὸ πνεῦμα. Κι' αὐτοὶ μάλιστα ἀποτελοῦν τὴν πλειονοψηφία τῶν διανοουμένων μας. Πραγματικῶς, φυλλομετρώντας τὸ χοντρὸ βιβλίο μὲ τὰ πρακτικὰ τῆς «Δίκης τῶν Τόνων», βλέπουμε πὼς ἐχθροὶ τοῦ κ. Κακριδῆ καὶ τῆς ἰδέας δὲν εἶναι παρὰ οἱ λίγοι ἐκεῖνοι ποὺ τὸν κατηγόρησαν, τὸν παρέπεμψαν καὶ τὸν ἐδίκασαν—πέντε συνάδελφοί του στὴ Φιλοσοφικὴ Σχολή, ἄλλοι τόσοι Συγκλητικοὶ καὶ τὰ μέλη τοῦ Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου — ἐνῶ οἱ ἐπιστήμονες ποὺ τὸν ὑπερασπίσθηκαν, κι' ἀφίνω τοὺς λογοτέχνες, εἶναι τουλάχιστο τριπλάσιοι. Κι' ὄχι μόνο φιλόλογοι, γνωστοὶ δημοτικιστὲς —ὁ Βέης, ὁ Δελμοῦζος, ὁ Τριανταφυλλίδης—παρὰ καὶ ἱστορικοί, κι' ἀρχαιολόγοι, καὶ θεολόγοι, καὶ γιατροί, καὶ νομικοί, καὶ μηχανικοί, δηλαδὴ κάθε λογῆς ἐπιστήμονες διαπρεπέστατοι: ὁ Τριανταφυλλόπουλος, ὁ Κουγέας, ὁ Μπαλάνος, ὁ Σωτηρίου, ὁ Δούβαρις, ὁ Σβῶλος, ὁ Λετζερόπουλος, ὁ Κασιμάτης, ὁ Λούρος, ὁ Κόκκαλης, ὁ Χόνδρος, ὁ Καραντάσης, ὁ Κρητικός, ὁ Σοφούλης, ὁ Καφαντάρης, ὁ Παπανδρέου, ὁ Μυλωνᾶς, ὁ Δραγούμης, ὁ Διομήδης, ὁ Μαζαράκης, ὁ Καψάλης, ὁ Γεωργούλης, ὁ Σμπαρούνης καὶ... σταματῶ, γιατὶ δὲν ἔχω τόπο. Πολλὰ ἀπὸ τὰ ὀνόματα τῶν ἐπιστημόνων αὐτῶν εἶναι βέβαια γνωστὰ καὶ σὲ σᾶς· ἀλλὰ καὶ τἄγνωστά σας σήμερα θὰ τὰ γνωρίσετε αὔριο. Κι' ἀποτελεῖ κάτι εὐοίωνο καὶ παρήγορο ἡ φωτισμένη αὐτὴ πλειονοψηφία τῶν ὑπερασπιστῶν τοῦ Κακριδῆ, τῆς ἐλεύθερης σκέψης καὶ τῆς ἐθνικῆς γλώσσας—κι' ἂς καταδικάσθηκε.

Σᾶς ἀσπάζομαι ΦΑΙΔΩΝ

ΤΟ ΤΣΙΓΑΡΟ, Η ΠΙΠΑ ΚΑΙ ΤΑ ΑΣΤΡΑ

(Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο καὶ τέλος)

Τὸ περίεργο εἶναι πὼς τόσο πολὺ ἔχουμε συνηθίσει αὐτὲς τὶς μασκαρεμένες μονάδες μήκους, ὥστε τὶς χρησιμοποιοῦμε συχνότερα ἀπ' τὶς κανονικές, κι' ὄχι μόνο στὴν ἀπάντηση, ἀλλὰ καὶ στὴν ἐρώτησή μας. Ρωτᾶμε π. χ. *πόση ὥρα* εἶναι ἀπ' τὸ Σύνταγμα στὴν Ὁμόνοια, ἀντὶ νὰ ρωτήσουμε *πόση ἀπόσταση* εἶναι. Γιατὶ αὐτὸ εἶναι κυρίως ποὺ μᾶς ἐνδιαφέρει, ἡ *ἀπόσταση*.

Ἀκόμα πιὸ περίεργο εἶναι πὼς τέτοιες μασκαρεμένες μονάδες μήκους δὲ χρησιμοποιοῦμε μόνο ἐμεῖς, καὶ μόνο στὴν καθημερινή μας ὁμιλία, ἀλλὰ καμμιὰ φορὰ τὶς χρησιμοποιεῖ κι' ἡ αὐστηρὴ ἐπιστήμη. Μὲ τὴ διαφορὰ πὼς αὐτὲς οἱ ἐπιστημονικὰ μασκαρεμένες μονάδες δὲν εἶναι τόσο ἄσαφεῖς, ὅπως εἶναι π. χ. τὰ δέκα λεπτὰ μὲ τὰ πόδια, ποὺ ἐξαρτῶνται ἀπὸ τὴν ταχύτητα τῆς πορείας.

Τέτοια μασκαρεμένη μονὰς μήκους εἶναι τὸ *ἔτος φωτὸς* ποὺ χρησιμοποιεῖται πολὺ στὴν Ἀστρονομία. Τὸ φῶς εἶναι τὸ ταχύτερο πρᾶγμα τοῦ κόσμου: διανύει τριακόσιες χιλιάδες χιλιόμετρα κάθε δευτερόλεπτο. Σὲ ἕνα λεπτὸ διανύει 60×300.000=18.000.000 χιλιόμετρα. Σὲ μιὰ ὥρα, 60×18.000.000=1.080.000.000 χιλιόμετρα. Καὶ σ' ἕνα χρόνο διανύει 9.331.200.000.000 χιλιόμετρα.! Τὸ ἔτος φωτὸς λοιπὸν εἶναι μονὰς μήκους ἴση πρὸς 9.331.200.000.000 χιλιόμετρα, ἴση δηλαδὴ μὲ τὸ διάστημα ποὺ διανύει τὸ φῶς μέσα σ' ἕνα χρόνο. Μποροῦσαμε νὰ τὸ ποῦμε καὶ *ἕνα χρόνο μὲ τὸ φῶς*, ὅπως λέμε *μισὴ ὥρα μὲ τὸ τραῖνο*.

Γιὰ νὰ πάρετε μιὰ ἰδέα τί τεράστιο μῆκος ἀντιπροσωπεύει αὐτὸ τὸ ἔτος φωτός, πρέπει νὰ φανταστῆτε πὼς ἕν' αὐτοκίνητο ποὺ τρέχει ἀκατάπαυστα μὲ ἑκατὸ χιλιόμετρα τὴν ὥρα, χρειάζεται παραπάνω ἀπὸ δέκα ἑκατομμύρια χρόνια γιὰ νὰ διανύσῃ ἕνα ἔτος φωτός. Ἕνα νεώτατο καὶ ταχύτατο ἀεροπλάνο, μὲ 800 χιλιόμετρα τὴν ὥρα, θέλει περίπου ἕνα ἑκατομμύριο τριακόσιες χιλιάδες χρόνια γιὰ τὸ ἴδιο ταξίδι. Καὶ νὰ

συλλογίζεται κανεὶς πὼς ὑπάρχουν ἄστρα ποὺ ἀπέχουν ἀπὸ τὴ γῆ, ὄχι ἕνα ἀλλὰ . . . μερικὲς χιλιάδες ἔτη φωτός! Τὸ πλησιέστερο ἀπλανὲς ἄστρο (τὸ *Ἄλφα* τοῦ ἀστερισμοῦ τοῦ Κενταύρου) ἀπέχει 4 καὶ κάτι ἔτη φωτὸς ἀπὸ τὸν Ἥλιό μας. Ἡ διαμετρος τοῦ Γαλαξία μας ὑπολογίζεται χονδρικὰ σὲ 100.000 ἔτη φωτός. Ὁ νεφελοειδὴς τῆς Ἀνδρομέδας ἀπέχει ἀπὸ μᾶς 900.000 ἔτη φωτός. Κι' ὅμως τὶς ἀσέληνες νύχτες φαίνεται ἀκόμη καὶ μὲ γυμνὸ μάτι . . .

Μπροστὰ στὶς τεράστιες αὐτὲς ἀποστάσεις, ἡ ἀπόσταση ἀπὸ τὴ γῆ στὸν ἥλιο εἶναι ἕνα μικρὸ καὶ ἀσήμαντο, μὰ πολὺ ἀσήμαντο πήδημα. Εἶναι ... μόνο 150.000 ἑκατομμύρια χιλιόμετρα. Τὸ φῶς τοῦ ἡλίου κάνει 500 δευτερόλεπτα, δηλαδὴ 8 λεπτὰ καὶ κάτι, γιὰ νὰ φτάσῃ ὡς τὴ γῆ. Τὸ φεγγάρι εἶναι πολὺ πιὸ κοντά, μόνο 385.000 χιλιόμετρα. Ἕνας ὁδηγὸς ἀμαξοστοιχίας, ποὺ κάνει τρεῖς φορὲς τὴ βδομάδα τὸ ταξίδι Ἀθήνα - Θεσσαλονίκη μ' ἐπιστροφή, σὲ δυόμισι περίπου χρόνια θὰ εἶχε φτάσει στὸ φεγγάρι, ἂν ἐταξίδευε διαρκῶς πρὸς αὐτό.

* * *

Ἀφοῦ τὸ φῶς τοῦ ἡλίου κάνει 8 ½ περίπου λεπτὰ γιὰ νὰ φτάσῃ ὡς τὴ γῆ, τὸ φῶς ποὺ βλέπουμε αὐτὴ τὴ στιγμή, δὲν εἶναι αὐτὸ ποὺ ξεκινάει *αὐτὴ τὴ στιγμὴ* ἀπ' τὸν ἥλιο, εἶναι αὐτὸ ποὺ ξεκίνησε *πρὶν ἀπὸ 8 ½ λεπτά*. Ἔτσι, ἂν ὁ ἥλιος σβύσει ἀπότομα, γιὰ ἕνα ὁποιοδήποτε λόγο, ἐμεῖς θὰ δοῦμε αὐτὸ τὸ τραγικὸ γεγονός, ποὺ θὰ ἐπιφέρει τὸ θάνατό μας, μόνο ἀφοῦ περάσουν 8 ½ λεπτά.

Μὲ τὸν ἴδιο τρόπο σκέπτομαι καὶ συμπεραίνω, πὼς ἕνα ἄστρο ποὺ ἀπέχει ἀπὸ τὴ γῆ π. χ. 11 ἔτη φωτός, ὅπως τὸ *Ἄλφα* τοῦ ἀστερισμοῦ τοῦ Κύκνου, ποὺ τὸ βλέπω καθαρώτατα κάθε βράδυ πάνω ἀπ' τὸ κεφάλι μου, μπορεῖ κάλλιστα νὰ μὴν ὑπάρχει πιά, ἀλλὰ νἄσβυσε ἢ νὰ διαλύθηκε π. χ. πρὶν ἀπὸ 7 χρόνια. Κι' ὅμως ὄχι μόνο τὸ βλέπω, ἀλλὰ θὰ ἐξακολουθῶ νὰ τὸ βλέπω καὶ ἄλλα 4 χρόνια. Γιατὶ τὸ φῶς ποὺ μᾶς ἔστειλε τὰ τελευταῖα χρόνια πρὶν σβύσει, τώρα μόνο φτάνει στὴ γῆ.

Ἀντίθετα, ἕνας παρατηρητὴς ποὺ βρίσκεται πάνω στὸ ἄστρο αὐτὸ (τὸ *Ἄλφα* τοῦ Κύκνου) καὶ κοιτάζει μ' ἕνα πολὺ δυνατὸ τηλεσκόπιο τὴ γῆ, θὰ βλέπει *αὐτὴ τὴ στιγμὴ* τὰ ὅσα ἔγιναν πάνω στὴ γῆ πρὶν ἀπὸ 11 χρόνια, θὰ βλέπῃ δηλαδὴ τὰ γεγονότα τοῦ 1932. Κι' ἕνας ἄλλος, ἀπὸ ἕνα ἄστρο ποὺ ἀπέχει 2.300 ἔτη φωτός, ἂν ἔχει γερὸ τηλεσκόπιο γιὰ νὰ ξεχωρίζῃ τὶς λεπτομέρειες, θὰ μπορῇ νὰ δῇ *αὐτὴ τὴ στιγμὴ* τὸν Μέγαν Ἀλέξανδρο νὰ ξεκινάῃ ἀπὸ τὴ Μακεδονία ἢ νὰ φτάνῃ νικηφόρος στὰ βάθη τῆς Ἀσίας. Γιατὶ αὐτὴ τὴ στιγμὴ θὰ φτάνουν στὸ ἄστρο του οἱ ἀκτῖνες τοῦ φωτὸς ποὺ φύγαν ἀπ' τὴ γῆ πρὶν ἀπὸ 2 300 χρόνια.

* * *

Εἴπαμε, ἕνα ἔτος φωτὸς εἶναι ἴσο πρὸς 9.331.200.000 χιλιόμετρα. Ἑπομένως τὰ 2.300 ἔτη φωτὸς θὰ εἶναι ἴσα πρὸς 21.462.000.000.000.000 χιλιόμετρα. Βλέπετε τώρα γιατὶ ἡ Ἀστρονομία διάλεξε αὐτὴ τὴν τεραστία μονάδα μήκους. Τὸ ἔτος φωτός. Ἂν χρησιμοποιοῦσε τὶς συνηθισμένες μονάδες, π.χ. τὸ χιλιόμετρο, οἱ ἀστρονόμοι θὰ ἦταν ὑποχρεωμένοι νὰ γράφουν τεράστιους ἀριθμούς, μὲ ὁλόκληρες δεκάδες μηδενικῶν ἀπὸ πίσω, κάθε φορὰ ποὺ θἄθελαν νὰ μιλήσουν γιὰ τὶς ἀποστάσεις ποὺ εἴδαμε. Διάλεξαν λοιπὸν μιὰ μεγάλη μονάδα, ἔστω καὶ μασκαρεμένη, γιὰ ν' ἀποφεύγουν τοὺς μεγάλους ἀριθμούς. Τὸ ἴδιο κάνουμε ἄλλωστε ὅλοι: μετρᾶμε τὶς διαστάσεις τοῦ δωματίου μας σὲ μέτρα, ἀλλὰ κανένας δὲ σκέφτηκε νὰ πῇ πὼς ἀπὸ τὴν Ἀθήνα στὸ Βόλο εἶναι 390.000 μέτρα. Λέμε ὅλοι 390 χιλιόμετρα, χρησιμοποιοῦμε δηλαδὴ μιὰ μεγάλη σχετικῶς μονάδα, τὸ χιλιόμετρο, γιὰ ν' ἀποφύγουμε ἕνα μεγάλον ἀριθμό, καὶ νὰ χρησιμοποιήσουμε ἕνα μικρότερο.

* * *

Ξεκινήσαμε ἀπ' τὸ τσιγάρο τοῦ ψαρᾶ τῆς Χαλκιδικῆς καὶ εἴδατε ποὺ φτάσαμε: Σὲ τόπους ποὺ ὄχι μόνο ἐμεῖς, ἀλλὰ οὔτε τὸ μυαλό μας καλὰ-καλὰ δὲν μπορεῖ νὰ πάῃ. Γι' αὐτὸ λέω τώρα νὰ σταματήσουμε καὶ νὰ ξεκουραστοῦμε.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Θ. ΚΑΚΡΙΔΗΣ

ΑΓΙΩΝ ΜΑΡΤΥΡΩΝ ΑΙΜΑ

Μυθιστόρημα LOUIS BERTRAND τῆς Γαλλικῆς Ἀκαδημίας.

Μετάφραση ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

(Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο)

— Εἶμαι ὁ γιὸς τοῦ Φαβίου Βίκτορος τοῦ κεντυρίονα, ποὺ τὸν ἔσωσες ἐσύ. Τὸ θυμᾶσαι; Τὴν ἐποχὴ ἐκείνη ἦταν ἐθνικός. Ὅταν ὅμως ἔμαθε πὼς ἀσπάσθηκες τὴν πίστη τοῦ Χριστοῦ, τὴν ἀσπάσθηκε κι' αὐτὸς καὶ μ' ἀνάστησε σ' αὐτήν. Ὤ, πῶς μιλοῦσε γιὰ σένα! Πόσο ξεχείλιζε ἡ καρδιά του ἀπὸ θαυμασμὸ κι' ἀγάπη! Μὰ σ' ὅλη τὴν Ἀφρικὴ ἔχει ἁπλωθεῖ ἡ φήμη ἀπὸ τὰ ἔργα καὶ τοὺς λόγους σου, ἄγιε πάτερ.

Ἀλήθεια, ὁ Κυπριανὸς θυμόταν τώρα τὸν Φάβιο Βίκτορα, τὸν κεντυρίονα. Ἦταν τὴν ἐποχὴ τοῦ Γορδιανοῦ, τοῦ αὐτοκράτορα τῶν ἀποίκων τῆς Ἀφρικῆς, ὅταν ἡ Καρχηδὼν βρισκόταν σὲ ἀδιάκοπη ἀναστάτωση. Ὁ Φάβιος εἶχε βρεθεῖ σὲ μιὰ συμπλοκὴ ἀνάμεσα σὲ πολίτες καὶ στρατιῶτες καὶ εἶχε ἄδικα κατηγορηθεῖ γιὰ φόνο. Ὁ Κυπριανὸς ὄχι μόνο τὸν ὑπερασπίσθηκε μὲ ὅλη του τὴν εὐγλωττία σὰν δικηγόρος, ἀλλὰ ἔκανε καὶ μιὰ προσφυγὴ στὸν Καίσαρα γιὰ λογαριασμό του. Καὶ ἐπειδὴ ἀπὸ κεῖνο τὸν καιρὸ ἡ καρδιά του ἦταν γεμάτη ἀπὸ ἀγάπη γιὰ τοὺς φτωχοὺς καὶ τοὺς ἀδικημένους, δὲν δέχθηκε καμμιὰ πληρωμὴ ἀπὸ τὸν κεντυρίωνα. Καὶ νὰ τώρα ποὺ ἔμαθε ὅτι κι' αὐτὸς ἔγινε χριστιανός, ἀκολουθώντας τὸ παράδειγμα τοῦ εὐεργέτη του, μὲ τὴν πεποίθηση πὼς ἕνας τέτοιος ὁδηγὸς δὲν μποροῦσε νὰ τὸν γελάσῃ. Στὴ σκέψη αὐτὴ ἡ σοβαρὴ ὄψη τοῦ ἐπισκόπου ἐλαρύνθηκε. Κοίταξε τὸν χριστιανὸ αὐτὸν στρατιώτη ποὺ στεκόταν τόσο περήφανα μπροστά του, καὶ καθὼς ἔκανε τὴ σκέψη πὼς οἱ βουλὲς τῆς θείας Προνοίας εἶναι ἀνεξερεύνητες, τοῦ φάνηκε πὼς τὸ ὄμορφο ἐκεῖνο παλληκάρι ἦταν ψυχικός του γιός καί, σὰν νὰ ποῦμε, ἡ ἀγαμοιβή του γιὰ τὴν καλή του πράξη. Καὶ μὲ μιὰ ξαφνικὴ τρυφεράδα ποὺ ἔκανε τὴ φωνή του νὰ τρέμῃ λιγάκι, τοῦ εἶπε:

— Ἀνέβα ἐπάνω στ' ἄλογο σου, τέκνον μου, κι' ἔλα νὰ μὲ φιλήσῃς.

Κι' ὅταν ὁ νέος βρέθηκε καβάλλα, τὸν ἀγκάλιασε καὶ τὸν φίλησε στὸ μέτωπο.

Ὁσότσο ὁ Δελφῖνος ὁ κουβικουλάριος ἔνιωθε μεγάλη δυσφορία γιὰ τὴ σκηνὴ αὐτὴ καὶ γιὰ τὴν οἰκειότητα ποὺ ἔδειχνε ὁ νεαρὸς στρατιώτης, ἐνῶ αὐτὸς στεκόταν παράμερα καὶ δὲν μποροῦσε νὰ πάῃ κοντὰ στ' ἀφεντικό του. Στὸ τέλος ἀποφάσισε νὰ τοῦ μιλήσῃ αὐτὸς πρῶτος.

— Κύριε, εἶπε, ἀνησυχήσαμε γιὰ σένα, γι' αὐτὸ γυρίσαμε πίσω. Εἶναι ὅμως καὶ κάτι ἄλλο ποὺ θέλω νὰ τὸ ξέρῃς.

Βλέποντας τὸ μυστηριῶδες ὄψος

καὶ τὸ σκυθρωπὸ πρόσωπο τοῦ ὑπηρέτη του, ὁ Κυπριανὸς ἔκανε νόημα στοὺς συνοδούς του νὰ προχωρήσουν. Ὁ Δελφῖνος τότε τοῦ εἶπε, συνοδεύοντας τὰ λόγια του μὲ δραματικὲς χειρονομίες:

— Κύριε, εἶδες ἐκεῖνον τὸν ταβερνιάρη ἀπὸ τὴν Θουδουρνική;

— Δὲν πρόσεξα, ἀποκρίθηκε ὁ Ἐπίσκοπος.

Ὁ κουβικουλάριος χαμήλωσε τὴ φωνή του.

— Εἶναι ἐθνικὸς καὶ θὰ μποροῦσε νὰ σὲ προδώσῃ.

— Καὶ πῶς; Δὲν τὸ ξέρει ποιὸς εἶμαι . . .

—Ἄχ, καλέ μου κύριε, τί ἀγαθὸς ποὺ εἶσαι! Δὲν ξέρεις πόσο πολυλογᾶς εἶναι ὁ Ματθίας καὶ πόσο τοῦ ἀρέσει νὰ παινεύεται. Γιατὶ αὐτὸς ἔδωσε τὴν ἄδεια στὸν ταβερνιάρη νὰ κολλήσῃ στὴ συνοδεία μας.

Ὁ Δελφῖνος ἀπὸ μέσα του σκεπτόταν: «Καὶ θὰ πληρώθηκε καλὰ γιὰ νὰ τοῦ κάνῃ αὐτὴ τὴν εὐκολία». Δὲν ἦταν ὅμως βέβαιος γι' αὐτὸ καὶ ἡ θρησκεία του τοῦ ἀπαγόρευσε νὰ συκοφαντήσῃ τὸν ἀδελφό του.

—Ἄς τὸν δεχθοῦμε στὸν κύκλο μας, εἶπε ὁ Ἐπίσκοπος, θὰ ζήσῃ γιὰ λίγο τὴ ζωή μας καὶ θὰ ἰδῇ τί εἶναι οἱ χριστιανοί.

— Τί λές, κύριε; Ἕνα ταβερνιάρη; . . ἕνα σωματέμπορο, ποὺ κερδίζει χρήματα πουλώντας τοὺς ἀδελφούς μας στὰ σκλαβοπάζαρα!

— Θὰ τοῦ μιλήσω ἐγώ! ἀποφάσισε ὁ Κυπριανὸς ἄτρομος σὰν ἀπόστολος, μὲ τὴν πεποίθηση πὼς κανένας δὲν μποροῦσε νὰ μείνῃ ἀνεπηρέαστος στὸ κήρυγμα τῆς ἀγάπης καὶ τῆς καλωσύνης.

— Πίστεψέ με, κύριε, ἐπέμεινε ὁ Δελφῖνος, εἶναι πολὺ ἐπικίνδυνος ἄνθρωπος.

Ὁ Κυπριανὸς στάθηκε γιὰ μιὰ στιγμὴ διστάζοντας. Ὕστερα εἶπε:

— Καλά. Κάνε ὅ,τι νομίζεις ἐσύ. Ἀλλὰ γιὰ περισσότερη ἀσφάλεια, δὲν θὰ διανυκτερεύσουμε στὴ Θαγάστη, ὅπου βρίσκεται, καθὼς ἔμαθα, κάποιος ἀπελεύθερος τοῦ Καίσαρος. Θὰ στήσουμε τὸν καταυλισμό μας μέσ' στὸ δάσος. Εἰδοποίησε τὸν Ἰάδειρο.

Ἐνθουσιασμένος ποὺ κατάφερε ἐκεῖνο ποὺ ἤθελε, ὁ κουβικαυλάριος σπηρόβνισε τὸ μουλάρι του γιὰ νὰ μεταδώσῃ ὅσο τὸ δυνατὸν πιὸ γρήγορα τὶς διαταγὲς τοῦ Κυπριανοῦ. Ὁ Βίκτωρ πῆγε μὲ τ' ἄλογό του ἀπὸ πίσω, ὡσὰν τιμητικὸς σύραγός. Ὅταν ὁ γιὸς τοῦ κεντυρίονα πέρασε μπροστὰ ἀπὸ τὸν ἐπίσκοπο, ἐκεῖνος τοῦ χαμογέλασε πατρικὰ χαιρετώντας τον ἐλαφρὰ μὲ τὸ χέρι. Ὕστερα ὅμως ἀμέσως ἡ ὄψη του σκοτείνιασε. Σκέψεις σοβαρὲς καὶ λυπηρὲς τὸν ἐκυρίευαν. Οἱ δυὸ σύντροφοί του εἶχαν πάρει τὴ θέση τους στὰ πλάγια του καὶ δὲν μιλοῦσαν σεβόμενοι τοὺς ρεμβασμούς του. Ὁ Κειλερῖνος, λιγόλογος ἀπὸ φυσικοῦ του, δὲν δυσκολευόταν νὰ μείνῃ σιωπηλός. Ἀντιθέτως ὁ Πόντιος ὁ διάκος, ἄνθρωπος ἐκδηλωτικὸς καὶ πρόσχαρος, μὲ δυσκολία κρατοῦσε τὴ γλῶσσα του ἀκούνητη δυὸ λεπτά. Ἔτσι σὲ λίγο, βλέποντας τὸν ἐπίσκοπο στενοχωρημένο, δὲν μπόρεσε πιὰ νὰ κρατηθῇ:

— Καλέ μου κύριε, εἶπε, γιατὶ εἶσαι τόσο συλλογισμένος; Θὰ φθάσουμε τὴν ὡρισμένη ἡμέρα, ἡ Σύνοδος θὰ γίνῃ καὶ θὰ γιορτάσουμε χαρούμενοι τὴν Πεντηκοστὴ στὴν Κίρτα (¹).

Ὁ Κυπριανὸς βυθισμένος στοὺς ρεμβασμοὺς του ψιθύρισε σὰ ν' ἀπαντοῦσε στὸν ἴδιο τὸν ἑαυτό του:

—Ἂν ἦταν ἡ σύνοδος ἡ μόνη μου στενοχώρια. Ἔχω κι' ἄλλες πολὺ μεγαλύτερες.

Καὶ ρίχνοντας τὸ κεφάλι του στὸ στῆθός του, πρόσθεσε:

—Ἂς μ' ἀπαλλάξῃ ὁ Θεὸς ἀπὸ μιὰ τέτοια πίκρα.

Καὶ δὲν πρόφερε πιὰ ἄλλη λέξη ὡς τὴν ὥρα ποὺ πέρασαν τὸ ποτάμι.

Ἡ συνοδεία δὲν βρισκόταν πιὰ στὴν ἀντικρινὴ ὄχθη. Μόλις γύρισε ὁ Δελφῖνος, ἔδωσε ὁ Ἰάδειρος τὴ διαταγὴ νὰ ξεκινήσουν καὶ τώρα προχωροῦσαν, ψάχνοντας νὰ βροῦν ἕνα μέρος κατάλληλο γιὰ νὰ στήσουν τὶς σκηνές τους καὶ νὰ περάσουν τὴ νύχτα τους.

Συνοδευμένοι πάντα ἀπὸ τὸν Βίκτωρα ποὺ ἐρχόταν σ' ἀπόσταση, ὁ Ἐπίσκοπος καὶ οἱ σύντροφοί του, μόλις πέρασαν τὸ ποτάμι, βγῆκαν στὸ δρόμο ποὺ σκαρφάλωνε σὲ στριφτὲς κορδέλλες τ' ἀντικρυνὰ ὀφώματα.

(Ἀκολουθεῖ)

(¹) Σ. τ. Μ. Κίρτα. Πρωτεύουσα τῆς Νουμιδίας στὴ ρωμαϊκὴ ἐποχή. Σημερινὴ Κωνσταντίνη.

ΕΦΤΑ ΠΑΙΔΙΑ, ΚΑΘΕΝΑ ΜΕ ΤΟ ΕΛΑΤΤΩΜΑ ΤΟΥ

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ

Α'.

Νίκαρος ὁ Φαταούλας

3.—Ἄλλο τώρα κατόρθωμα τοῦ ἀδιόρθωτου Φαταούλα. Μιὰ μέρα, ἐνῶ ὁ μπαμπὰς κι' ἡ μαμμά του κάθουνταν ἥσυχα στὴν τραπεζαρία, ἀπὸ τὸ διπλανὸ σαλονάκι ἀκούσθηκε ἕνας τόσο φοβερὸς κρότος, ποὺ τοὺς ἔκαμε νὰ σηκωθοῦν καὶ νὰ τρέξουν κατατρομαγμένοι. Ἀπερίγραπτο τί εἶδαν! Μιὰ γάστρα πεσμένη χάμω, κομμάτια. Ἄλλα γυαλικὰ γύρω της, σπασμένα τὸ ἴδιο. Ἡ στήλη, ποὺ κρατοῦσε τὴ γάστρα, πεσμένη κι' αὐτή. Κι' ἀπάνω ἀπ' ὅλα αὐτά, τὸ κλουβὶ τῶν καναρινιῶν, κρεμασμένο ἀπ' τὸ ταβάνι, νὰ κουνιέται σὰν βαρίδι μεγάλου ρολογιοῦ, καὶ τὰ πουλιὰ μέσα νὰ φτερουγίζουν καὶ νὰ φωνάζουν ἀλαλιασμένα.

Μὰ τί εἶχε συμβεῖ; Οὔτε ὁ μπαμπάς, οὔτε ἡ μαμμὰ μποροῦσαν νὰ καταλάβουν, ὅταν κάνουν ἔτσι καὶ βλέπουν παραπέρα τὸ Νίκαρο, κρυμμένο πίσω ἀπὸ μιὰ λατάνια. Ὤ, αὐτὸς κάτι θἄξερε . . . Ὁ μπαμπὰς τρέχει, τὸν ἁρπάζει, τὸν τραβᾶ ἔξω ἀπ' τὸν κρυψώνα του καὶ τὸν ρωτᾶ:

—Ἐσὺ τἄκαμες ὅλ' αὐτά; Μὰ πῶς; Λέγε γρήγορα!

Μιλιὰ ὁ Νίκαρος. Τὰ μάγουλά του εἶναι φουσκωμένα, σὰ νὰ εἶχε μέσα στὸ στόμα του κάτι ποὺ τὸ γέμιζε καὶ τὸν ἐμπόδιζε νὰ μιλήσῃ.

— Γιατὶ κουνιέται τὸ κλουβί; ρωτᾶ κι' ἡ μαμμά. Θέλησες νὰ τὸ φτάσῃς κι' ἀνέβηκες στὴ στήλη μὲ τὴ γάστρα, καὶ τὰ γκρέμισες ὅλα; Μὰ τί γύρευες;

Μιλιὰ ὁ Νίκαρος. Λὲς καὶ τὸν εἶχε πιάσει βουβαμάρα.

Ἐπιτέλους ὁ μπαμπὰς του ἔχασε τὴ ὑπομονή. Καὶ τοῦ ἄστραψε ἕνα μπάτσο λέγοντας: — Θὰ μιλήσῃς ἢ ὄχι;

Ἀλλὰ τὸ παράξενο ἀποτέλεσμα ποὺ εἶχε αὐτὸς ὁ μπάτσος, θὰ τὸ μάθετε μεθαύριο.

(Ἀκολουθεῖ)

Η ΚΥΡΑ ΜΑΡΘΑ

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΙΑΓΩΝ. ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΩΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΑΘΑΡΕΥΟΥΣΑ

(Βλ. Διάπλασιν τοῦ 1941, φύλλον 36)

Τὸ ἀπόσπασμα τοῦ Ροΐδη ποὺ δόθηκε γιὰ θέμα στὸ Διαγωνισμὸ Στίξεως, δόθηκε καὶ γιὰ τὸ Διαγωνισμὸ Μεταφράσεως. Τὸ διάλεξα κάπως εὐκολώτερο ἀπὸ τὸ ἄλλο ἀπόσπασμα τοῦ ἰδιου συγγραφέα ποὺ εἶχα δώσει στὸν προηγούμενο Διαγωνισμὸ Μεταφράσεως ἀπὸ τὴν καθαρεύουσα, γιατὶ τὰ παιδιὰ τὸ εἶχαν βρεῖ ἐκεῖνο πολὺ δύσκολο καὶ εἶχαν συναντήσει μερικοὺς ἀνυπέρβλητους «σκοπέλους». Οἱ σκόπελοι βέβαια δὲν ἔλειψαν καὶ ἀπ' αὐτό, καὶ μάλιστα δὲν ἦσαν μόνο γλωσσικοὶ σκόπελοι, ἀλλὰ καὶ πραγματογνωστικοί. Π.χ. ἐκεῖνοι οἱ τυμπανηστικοί, οἱ παγανοί, «τὰ τελικὰ αἴτια»; τί σπασοκεφαλιάσματα δὲν προκάλεσαν! Οἱ περισσότεροι τ' ἄφησαν ἀμετάφραστα, ἀρκετοὶ ὅμως ἔψαξαν εὐσυνείδητα σὲ λεξικὰ καὶ ἄλλα βιβλία καὶ μᾶς ἔδωσαν τὴν ἑρμηνεία τοὺς. Ἔτσι μαθαίνουμε ὅτι οἱ τυμπανηστικοὶ ἦταν βρυκόλακες, ποὺ σύμφωνα μὲ τὴ λαϊκὴ δοξασία εἶχαν τὴν κοιλιά τους πρισμένη, καὶ γιὰ τοὺς ***παγανοὺς*** — καὶ ὄχι ***παγάνες***, ὅπως παρουσιάσθηκαν μερικοὶ ἀπὸ τὴ γενικὴ πληθυντικὴ — ξέραμε πὼς εἶναι ἕνα εἶδος καλικαντζάρων, ἀλλὰ ὁ ***Δουλοβίκος*** μᾶς διευκρινίζει ὅτι «νομίζουνταν πὼς ἦταν Ἐβραῖοι ποὺ βγῆκαν ἀπ' τὸν τάφο γιὰ νὰ περιμένουν τὸν Μεσία». Ὅσο γιὰ τὰ «τελικὰ αἴτια», αὐτά, ἀπὸ τοὺς ἑξηνταπέντε ποὺ ἔλαβαν μέρος στὸ Διαγωνισμό, οἱ ἑξήντα τ' ἄφησαν ὅπως ἦσαν, μερικοὶ πρόσθεσαν «τῆς θεωρίας τῶν τελικῶν αἰτίων», καὶ μόνο ἡ ***Γοργόνα*** ὀρθότατα τὸ ἀναλύει «ἕνας ἀπ' αὐτοὺς ποὺ ἐξετάζουν γιὰ ποιὸ σκοπὸ ἔγινε τὸ κάθε τί».

Ἡ γλωσσικὴ ἀπόδοση τοῦ κειμένου εἶναι ἀρκετὰ ἱκανοποιητική. Ὑπάρχουν βέβαια καὶ ἀρκετοὶ — ἰδίως ἀπὸ τὴν Μικρὴ Τάξη — ἐπηρεασμένοι ἀπὸ τὴν καθαρεύουσα ποὺ διδάσκονται στὸ σχολεῖο, ποὺ σχεδὸν δὲν ἔκαναν μετάφραση. Πολλοὶ εἶναι κι' ἐκεῖνοι ποὺ δὲν μπόρεσαν νὰ παρακάμψουν τὸ σκόπελο τῆς ἀναφορικῆς μετοχῆς καὶ ἡ μετάφρασή τους εἶναι γεμάτη μὲ «ὁ ὁποῖος» «τῆς ὁποίας» κ.τ.λ. Ἄλλοι πάλι, ἀπόλυτα ὀρθόδοξοι ὀπαδοὶ τῆς δημοτικῆς, δίνουν τύπο δημοτικὸ σὲ ὅλες ἀνεξαιρέτως τὶς λέξεις ποὺ συναντοῦν κι' ἔτσι βάζουν ***περίοδες*** ἀντὶ γιὰ ***περίοδους*** καὶ ***διάκοφταν*** στὴ θέση τοῦ ***διέκοπτον***. Μετάφραση ὅμως στὴ δημοτικὴ δὲν εἶναι τὸ νὰ φορέσῃ κανεὶς ροῦχα τῆς δημοτικῆς σὲ λέξεις τῆς καθαρεύουσας. Πραγματικὴ μετάφραση εἶναι τὸ νὰ τὶς ἀντικαθιστᾷ μὲ τὶς ἀντίστοιχες ἐκφράσεις τῆς δημοτικῆς — ὅπου βέβαια ὑπάρχουν — ἀλλοιῶς εἶναι προτιμότερο ν' ἀφίνει τὴ λέξη στὸν ἀρχικό της τύπο. Ἔτσι, ἀντὶ γιὰ ***διάκοφταν***, τὸ σωστὸ ἦταν ***ἔκοβαν*** τὰ ***ἐρείπια*** στὴ δημοτικὴ λέγονται ***χαλάσματα***, ὅπως πολὺ ὡραῖα τ' ἀποδίδουν ὁ ***Νηρεὺς*** καὶ μερικοὶ ἄλλοι· γιὰ τοὺς ***ἀπολιθωμένους*** ἡ δημοτικὴ ἔχει τὴν ὡραία καὶ τόσο γνωστὴ ἔκφραση ***μαρμαρωμένοι***. Ὅσο γιὰ τὴν φράση «ὁ ναὸς ἀνήκε εἰς τὴν Παρθένον Μαρίαν», ἐπειδὴ δὲν μπορεῖ ν' ἀποδοθῇ μονολεκτικά, εἶναι σωστότερο νὰ μπῇ «ἦταν ἀφιερωμένος», ὅπως τὸ ἔχει ὁ ***Πρόμαχος*** τ. ***Ἐλευθερίας*** καὶ δυὸ - τρεῖς ἄλλοι, ἐν ᾧ ἀντίθετα, τὸ «ἐν τῷ μέσῳ» ἀποδίδεται ὡραιότατα μὲ τὸ «καταμεσίς», καὶ τέλος ἡ λέξη ***πύλη*** δὲν ὑπάρχει κανένας λόγος νὰ μεταφρασθῇ ***πόρτα***, γιατὶ ἄλλο σημαίνει ἡ μία καὶ ἄλλο ἡ ἄλλη. Πολλοὶ συνοδεύουν μ' ἐπεξηγηματικὰ σχόλια τὶς μεταφράσεις τους. Ἀναφέρω ὀνομαστικῶς τὸ ***Δοξασμένο Ἀκρωτήρι***, τὸν ***Νηρέα***, τὸν ***Μορφέα***, τὸν ***Αἶμονα***, τὸν ***Ἄλκη Μύρα***.

Ἀπολύτως ἱκανοποιητικὴ μετάφραση δὲν ἦταν καμμία, ἀλλὰ κι' ἐκεῖνους ἀκόμη ποὺ παίρνουν τὸν Γ' ἔπαινο—στὴ Μεγ. Τάξη τοὐλάχιστον — ἦταν ἀρκετὰ καλές. Ἀπὸ τὶς βραβευμένες κάθε μιὰ ἔχει τὰ προσόντα της καὶ τὶς ἐλλείψεις της, ἔσι ὥστε θάπρεπε ἴσως νὰ συγχωνευθοῦν ὅλες γιὰ νὰ γίνῃ ἔτσι μιὰ ἐντελῶς ἄρτια. Στὴ Μεγάλη Τάξη γιὰ τὴν πρώτη θέση συναγωνίσθηκαν ὁ ***Γκάλικ*** καὶ τὸ ***Ἐθνικὸν Ἰδεῶδες***, ἀλλὰ στὸ τέλος ὑπερίσχυσε ὁ πρῶτος ποὺ ἔχει καὶ τὴν καλύτερη στίξη. Πολὺ καλὴ γενικὰ καὶ ἡ μετάφραση τοῦ ***Μελ. Ναναρχου***, μόνο ποὺ ἔχει μερικὲς ἀποτυχημένες ἐκφράσεις, καθὼς ἐπίσης καὶ τῆς ***Γοργόνας***. Στὴ ***Μικρὴ Τάξη***, ξεχωρίζουν οἱ ἀπαντήσεις τῆς ***Ἑλλάδας - Φῶς***, τῆς ***Ἀνεμοζάλης*** καὶ τοῦ ***Σοφοῦ Πουλιοῦ***, καμμιὰ ὅμως δὲν ἦταν γιὰ πρῶτο βραβεῖο.

ΑΠΟΝΟΜΗ ΤΩΝ ΒΡΑΒΕΙΩΝ

ΜΕΓΑΛΗ ΤΑΞΙΣ (ἀπὸ 15 ἐτῶν καὶ ἄνω καὶ ὅσοι δὲν σημείωσαν ἡλικία).

ΠΡΩΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: ***Γκάλικ*** [20 Ε].
Ἐκτὸς διαγωνισμοῦ: ***Σίφουνας*** [20 Ε].
ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: ***Μέλλων Ναύαρχος*** [18 Ε], ***Αἰὲν Ἀριστεύειν*** [18 Ε]. (Ἐκτὸς διαγων.: ***Ἐθνικὸν Ἰδεῶδες*** [19 Ε])
ΤΡΙΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: ***Γοργόνα*** [16 Ε], ***Δοξασμένο Ἀκρωτήρι*** [16 Ε], ***Σείριος*** [16 Ε].
Α' ΕΠΑΙΝΟΣ, ἀπὸ [14 Ε] εἰς ἕκαστον! Ἴσις, Δευκὴ Καμέλια, Πειραιοτόπουλο, Μαγεμμένο Δοξάρι, Σκυριανόπουλο, Νηρεύς, Ἄρπης, Ἄλκης Μύρας, Ἄσπρος Γλάρος, Πρόμαχος τῆς Ἐλευθερίας, Μορφεύς, † Μάρκος Μπότσαρης, Ἡρακλῆς, Ὀλυμπιονίκης.
Β' ΕΠΑΙΝΟΣ, ἀπὸ [12 Ε] εἰς ἕκαστον: Πληγωμένος Ἀετός, Μαχαραγνή, Ἀφροδίτη, Ἐγώ, Κάσσιος, Λουδοβίκος, Ἀθηναῖος, Μαίρη Σίνα, Μικρὴ Πιανίστα, Τσαπατσούλης, Ἀλεξία, Ἅγιος, Παροδίτης.
Γ' ΕΠΑΙΝΟΣ, ἀπὸ [10 Ε] εἰς ἕκαστον: Φιλέλλην, Ἰλεάνα, † Σελιγνιώτικος, Ὀρίζων, Πατρινὸ Διαβολάκι, Μύρτα Φλώρη, Ἀόρατος, Μαρία ἡ Μελαγχολική, Μαγδαληνὴ Πικιοῦ.

ΜΙΚΡΗ ΤΑΞΙΣ (ἀπὸ 14 ἐτῶν καὶ κάτω).

ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: ***Ἑλλάδα-Φῶς*** [18 Ε].
ΤΡΙΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: ***Ἀνεμοζάλη*** [16 Ε], Σοφὸ Πουλὶ [15 Ε].
Α' ΕΠΑΙΝΟΣ, ἀπὸ [14 Ε] εἰς ἕκαστον: Χρυσὸς Ἥλιος, Γαλανομμάτα, Εὔθυμος, Δωδωναῖος.
Β' ΕΠΑΙΝΟΣ, ἀπὸ [12 Ε] εἰς ἕκαστον: Παλίρροια, Μπουμπουκάκι, Γυρολόγος, Κόκα, Τσούπρα, Ἄμωμος.
Γ' ΕΠΑΙΝΟΣ, ἀπὸ [10 Ε] εἰς ἕκαστον: Παλαβρύτσικος, Ἰβανόης, Χρυσαυγή, Ὄνειρο Πλάνο, Κόκκινη Γατούλα, Ἐλευθερία, Ζηλιαρόγατο.

Ἡ βραβευμένη μετάφραση θὰ δημοσιευθῇ στὸ ἐρχόμενο.

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

ΣΗΜ. Στὶς ἀπαντήσεις τοῦ Διαγων. Μεταφράσεως βρέθηκε περασμένη καὶ ἡ ἀπάντηση τοῦ **Σπυριδονόπουλου** στὸ Διαγων. Στίξεως. Σημειώστε την λοιπὸν στὸν Α' Ἔπαινο [14 Ε] καὶ λάβετέ την ὑπ' ὄψει σας ὅσοι κάνετε Στατιστικὴ τῶν Ἐδυήμων.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀθῆναι, 42 ὁδὸς Εὐριπίδου τὴν 11 Ἰανουαρίου 1942

ΣΗΜΕΡΑ δημοσιεύουνται καὶ τἀποτελέσματα τοῦ Διαγωνισμοῦ Μεταφράσεως ἀπὸ τὴν καθαρεύουσαν, ποὺ ἦταν ὁ μόνος ἀπὸ τοὺς Ἑκτάκτους τοῦ 1941 ποὺ ἔμενε ἐκκρεμῆς. Τώρα θὰκολουθήσουν τἀποτελέσματα τοῦ πρὸς σύνθεσιν Πνευματικῶν Ἀσκήσεων, ἑνὸς Διαγωνισμοῦ Δύσεων — τακτικῶν αὐτῶν—καὶ... θὰ σταθῶ λίγο νὰ πάρω ἀνάσα γιὰ τἀποτελέσματα τοῦ Ἑκτάθλου 1942-43. Ἀργότερα θἀρχίσουν τἀποτελέσματα τῶν Ἑκτάκτων τοῦ 1942 κι' οἱ προκηρύξεις νέων ἐναλλάξ. Καὶ ἡ «Κυριακή»; Ἀ, δὲν συνεννοήθηκα ἀκόμα ἐπὶ τοῦ «ἀκαθώδους» αὐτοῦ ζητήματος μὲ τὸν Ἀνανία· θὰ συνεννοηθῇ καὶ θὰ σᾶς πῶ. Κατὰ τἄλλα, αὐτὸ εἶναι τὸ πρόγραμμά μου, κι' ἐλπίζω πὼς θὰ μπορέσω νὰ τὸ τηρήσω χωρὶς ἀλλαγές.

Ἔλαβα καὶ τὸ 2ο φυλλάδιο τῆς «***Ἀργοῦς***», τοῦ καλοῦ φιλολογικοῦ περιοδικοῦ τῶν νέων ἀπὸ τὸν Πειραιᾶ. Στὴν ἀρχή, ἕνα γράμμα τοῦ πειραιώτη λογίου κ. Χρ. Λεβάντα, εἶναι πραγματικῶς ὡραῖο καὶ συγκινητικό. Ἀλλὰ δὲν ὀστερεῖ κι' ἡ ἄλλη ὅλη τοῦ φυλλαδίου, χρονογραφήματα, ποιήματα, διηγήματα κτλ.

Χρωστῶ, μερικά... Ἕδσημα στὸν καλό μας ***Πληγωμένο Ἀετό***. Ἀπὸ τί; Ἀπὸ μιὰ πολὺ καλὴ Στατιστική του γιὰ τὰ Ἑδσημα τοῦ 1941, ποὺ δὲν τὴν ἀνέφερα ὅμως σ' Ἀποτελέσματα γιὰ τὸν ἑξῆς παράξενο λόγο: Ἤτανε γραμμένη σὲ μιὰ πελώρια μονοκόμματη κόλλα — ποῦ τὴ βρῆκε! — κι' ὄχι κἄν τσακισμένη σὲ φυλλάδιο ἀλλὰ διπλωμένη σὲ κύλινδρο (ρουλό)! Τὴν ἔβλεπαν ἐκεῖ σὲ μιὰν ἄκρη, μὰ δὲν φαντάζονταν πὼς ἦταν Στατιστική, γιὰ νὰ μοῦ τὴ δώσουν μὲ τὶς ἄλλες ὅταν βάβγαζα τἀποτελέσματα. Κατόπιν ἐορτῆς, καὶ μᾶλλον κακῇ τύχῃ, εἶδαν τί ἦταν, καὶ μοῦ τὴν ἔφεραν στὸ γραφεῖο μου ἐν πομπῇ. Ἀρίστο!, [2Ε] στὸν ***Πληγωμένο Ἀετό***, κι' ἂς μὴ τὰ ἐεχάσουν ὅσοι κάνουν Στατιστικὲς τοῦ 1942. Ὁπωσδήποτε—καὶ τὸ ἠθικὸ δίδαγμα τοῦ μύθου—νἀποφεύγετε ὅλοι τὰ ἔκτακτα, τἀσυνήθιστα ***σχήματα***. Γιατί νά, τί μπορεῖ νὰ πάθῃ ὁποιος μοῦ στείλῃ ἕνα κομμάτι γιὰ τὴ Συνεργασία σὲ μιὰ πελώρια κόλλα τυπογραφικὸ χαρτί, ἢ μιὰ Συλλογὴ Πνευματικῶν Ἀσκήσεων σ' ἕνα μικροσκοπικὸ τετραδιάκι καὶ νὰ γιατί, κάθε φορὰ σχεδόν, προσδιορίζω τὸ μέγεθος ποὺ πρέπει νἄχῃ τὸ γραπτό σας, καὶ γιὰ τὶς Λύσεις ἔχω τυπώσει ἰδιαίτερο, χαρτί, ὁμοιόμορφο, καὶ σ' ἄλλο δὲν δέχομαι. Νὰ ξέρετε πὼς γιὰ κάθε τί ποὺ σᾶς ζητῶ ἔχω τὸ λόγο μου, κι' ὁ λόγος αὐτὸς δὲν εἶναι μόνο γιὰ δικό μου συμφέρον...

Πολὺ παλιὰ γράμματα, ποὺ ἄργησαν εἴτε νἄρθουν εἴτε νὰ ἐκτελεσθοῦν καὶ δὲν ἐπιδέχουνται τώρα ἀπάντηση, ἔχω σήμερα ἀπὸ τοὺς ἑξῆς: ***Μέριστον, Φίλον τοῦ Βιβλίου, Πυθίαν, Λογοτέχνην, Ἴρμαν, Λουδοβίκον, Νηρέα, Μύρτιο Τρίλλη, Κορίτσι - Χιοῦμορ, Σίφουνα, Μονάκριβην, Βυζαντινὸ Παραμύθι, Νίτσα Παπαδημητρίου, Ἀνθεμίδα, Φόρκυν, Γαλάζιο Ἀνθάκι, Δημήτριον Ἰγνρινόν, Ντίνον Ἡρακλειώτην, Βουνήσιον, Μὴ Ρωτᾶς*** (καὶ πρῶτο γράμμα, θὰ λάβω ἄραγε δεύτερο;) ***Ἀχιλλέα Ψαλτιάδην***, (τὸ ἴδιο) ***Προκομμένην Τεμπέλαν, Ὀλόδροσο Βοτάνι, Δοξούλαν Σπυράντη, Ὑάκινθον*** καὶ... ἕπεται συνέχεια.

Ὠραίας Ἐπιστολὰς μοῦ ἔστειλαν κι' οἱ ἑξῆς: ***Πειραιωτόπουλο*** (τὴν ἔξήγηση τοῦ κεφαλλωνίτικου «Μεμᾶς», ἀντὶ «Γεράσιμος», πῶς προῆλθε δηλαδὴ ἀπὸ τὴν καθημερινὴ στὴν Κεφαλληνία φράση «ὁ Ἅγιος Γεράσιμος ***μὲ μᾶς***», τὴ βρίσκω μᾶλλον ἐξυπνη παρὰ πιθανή) ***Διαβολόπαιδο*** (εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὸ ξεσπάθωμα καὶ χαίρω γιὰ ὅσα μοῦ γράφεις γιὰ τὸν παλιό μου φίλο ποὺ ξαναγυρίζει· ἔ, δὲν εἶναι κι' ὁ μόνος...) ***Χρυσαυγή*** (ἔχεις δίκιο, στὸ συμπλήρωμα τῶν ἀποτελεσμάτων τοῦ Διαγων. Λευκῶν Δέξεων —φυλλ 29—τὸ ψευδώνυμό σου ***Χρυσαυγὴ*** ἀναγράφεται λάθος «Χαραυγή»· ἂς τὸ λάθουν κι' αὐτὸ ὑπ' ὄψει οἱ στατιστικοί μας. Γιὰ τὸν ***Αἰὲν Ἀριστεύειν*** εἶπα: μόνο γιὰ τὸν Διαγ. Καλλιγραφίας εἶχε στεῖλει Συλλογή!) ***Ὑάκινθος*** (ἴσως, ἂν ἡ χωρὶς εἰκόνες «Κυριακή» ἀποτύγχανε, θἄλεγε κανένας πὼς ἡ ἐπιτυχία τῶν προηγουμένων ὀφειλόταν στὶς εἰκόνες κι' ὄχι αὐτά... λόγια τοῦ Ἀνανία· ἀλλὰ ὁ ψυχογιός μου δὲν ἀρνήθηκε νὰ τὴ γράψῃ μ' αὐτὴ τὴν ὀστεροβουλία· πολὺ σωστὰ αὐτὰ ποὺ φρονεῖς γιὰ τὸν ἐλεύθερο στίχο καὶ τὸν συρρεαλισμό!) ***Σύλλας*** (εὐχαριστῶ γιὰ ὅλα· ἔχω ὅμως καὶ μιὰ παράκληση: γράφε μου πιὸ καθαρά, νὰ μὴν κουράζουμαι τόσο νὰ διαβάζω...) ***Νεοσμυρναῖος*** (εἶσαι πολὺ δικαιολογημένος· εὐχαριστῶ γιὰ τὶς εὐχές· πιθανὸ μερικὰ τετράδια νὰ κατακρατοῦνται, καὶ γι' αὐτὸ μερικοὶ νὰ περνοῦν ὡς καθυστεροῦντες ἐνῶ ἔχουν στεῖλει· ὄχι ὅμως κι' ὅλοι!) ***Κρινούλα*** (πραγματικῶς, εἶναι δύσκολο νὰ γραφῇ ἕνα γράμμα «προσεχτικὰ - προσεχτικά, χωρὶς ἀνορθογραφίες», ἀλλὰ νἄξερες καὶ τί ὠφέλιμο! κι' ἕνας λόγος ποὺ θέλω νὰ μοῦ γράφετε συχνά, εἶναι κι' αὐτός· καὶ στὰν ἑνικὸ μάλιστα, γιατ' αὐτὸς ὁ ἀριθμὸς μᾶρέσει· εὐχαριστῶ γιὰ ὅλα!) ***Αἴθὴρ*** (πολὺ καλοὶ οἱ βαθμοί σου, εὖγε· πολὺ ὡραῖο καὶ τὸ θέμα τοῦ μικροῦ θεατρικοῦ σου ἔργου· τὰ ποιήματα αὐτὰ δὲν ἔτυχε νὰ τὰ ἰδῶ, ὥστε δὲν μπορῶ νὰ σοῦ πῶ τίποτα!) ***Χρυσάνθεμο*** (τὰ σέβη μου στὸν παπποῦ· εἶμαι συμφωνότατη μ' ὅσα μοῦ γράφεις γι' αὐτόν!) ***Παροδίτης*** (αὐτὰ ὅλα εἶναι συμπτώσεις καὶ... κακοτυχίες· ἔχεις τόσο ἄδικο νὰ παραπονιέσαι γιὰ μποῦκοτάζ, ὅσο κι' ὁ θεῖος σου, ποὺ στὴν ἐκλεκτή του πάντα συνεργασία δίνω τόσο τιμητικὴ θέση· ὡστόσο δὲν ἔκαμες ἄοχημα νὰ μοῦ πῇς τὸ παράπονό σου· θὰ προσέχω κι' ἐγὼ στὸ ἑξῆς ὥστε νὰ ἐξουδετερώνω καμμιὰ κακοτυχία!) ***Ἀνεμοστρόβιλος*** (εὐχαριστῶ γιὰ τὰ καλὰ λόγια γράφε μου!) ***Λογοτέχνης*** (αὐτὸ εἶναι τὸ νεώτερο σου· σ' εὐχαριστῶ· θὰ σκιφθῶ αὐτὰ ποὺ γράφεις γιὰ τὸ ζωμοφήφισμα. Ἴσως τώρα θὰ εἶχε ἄλλη τύχη!) ***Σίφουνας*** (τὰ διάβασα ὅλα μὲ προσοχή· πίστεψε ὅτι κάνω ὅ,τι μπορῶ γιὰ νὰ κρατῶ τὴν Ἰσορροπία μεταξὺ τῶν διαφόρων ἀναγκαίων ἢ κι' ἀπαραιτήτων· ἀλλὰ ὑπάρχει, δυστυχῶς, κι' ὁ ἀδυσώπητος νόμος τοῦ «ἀδιαχωρήτου»!) ***Βασίλισσα τῶν Γρύλλων*** (ἂν καὶ ἀργά, μάθε πὼς τὴν ἀπάντησή σου τὴν ἔλαβα ἐγκαίρως· εὐχαριστήθηκα κι' ὁ κ. Φαίδων γι' αὐτὰ ποὺ λές γιὰ τὴ «Θεολογία Ἀργυσχόλων»).

ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ

Δικαίωμα ἐγκρίσεως δρ. 300 Ὅσοι ἔστειλαν δρ. 100, μποροῦν νὰ στείλουν μόνον δρ. 200, εἴτε διὰ νἀνανεώσουν τὸ ψευδώνυμον ποὺ εἶχαν προτείνει καὶ δὲν ἐπρόφθασε νὰ δημοσιευθῇ, εἴτε διὰ νὰ πάρουν νέον).

Ἀνανεώσεις Ψευδωνύμων: Σανθὸς Μπεμπέκας, ἀ. Χρυσοῦς Λέων, ἀ. Ρεμῆς, ἀ. Ἄγνωστος Στρατιώτης, ἀ. Λυγερή, κ. Χρυσαυγή, κ. Κοσμοχαλαστής, ἀ. Ἄσπρος Κρίνος, κ. Μύρτα Φλώρη, κ. Ἀόρατος Κομήτης, ἀ. Ζωκρὴ Ὀνειροπόλος, κ. Κόκκινη Καμέλια, κ. Χρυσὸς Λύκος, ἀ. Ἑλληνικὴ Ραχούλα, κ. Κυκλάμινο, κ. Ζωηρούλα, κ. Γελαστὸς Ξιφομάχος, ἀ. Αἰὲν Ἀριστεύειν, ἀ. Ὑάκινθος, ἀ. Φλαμουριά, κ. Ἀγνὸ Χαμόγελο, κ. Ἑλληνικὸ Ὄνειρο, κ. Κυανόλευκο Λάβαρο, ἀ.

ΔΙΑ ΤΗΝ Σ.Σ.Σ.

Ἀπορρίπτονται: «Καλοκαιρινὴ βροχή»—«Ἐξοχικὸ τοπεῖο» ***Ρήγα Φεραίου***, —«Ἡ μικρὴ ζητιάνα» ***Ζωηρᾶς Ἀμαζόνος***. — «Οἱ δύο ἥρωες» ***Ἰδομενέως***. — «Ὕστερα ἀπ' τὴ μάχη» ***Κυρᾶς Θάλασσας***.— «Ἀρρώστησε ἡ Λέλα μου» ***Λυτρωτῆ***.— «Ὁ ἀφηρημένος» ***Χρυσαυγῆς***.— «Βρύση» ***Ἄσπρου Γλάρου***.—Ἀναμνήσεις» ***Κόρης τ' Οὐρανοῦ***.—«Φθινοπωρινὸ φύλλο» ***Βασίλισσας τῶν Γρύλλων***.— «Σταχυολογήματα» ***Σείριου***.— «Κάποιες αὐγὲς» ***Σίφουνα***.—«Τὸ τραγούδι τῆς ψύσης» ***Φιλοκτήτη***.— «Ἐξ αἰτίας τῆς» ***Τρελλοῦ Ἰδανικοῦ***.—«Καλοκαίρι» ***Αἰθεράρχου***.— Θὰ ἐξακολουθήσω.

Ἡ Διάπλασις ἀσπάζεται τοὺς φίλους της: ***Μικρὸν Τζόκεῦ*** (ὁ Ὀδηγὸς τιμᾶται δρ. 200· τὰ φυλλάδια σοῦ ἐστάλησαν ὅλα ἀπὸ τὴν ἡμέρα τῆς ἐγγραφῆς σου· πῶς δὲν τὰ ἔλαβες;) Σύλλογον ***«Λάμπουν» Ἀστέρια»*** (φύλλα δὲν ὑπῆρχαν, ἡ συνδρομὴ στὸ μεταξὺ εἶχε αὐξηθεῖ, ὥστε σᾶς ἐνέγραφα γιὰ τὴν Δ' Τριμηνία τοῦ 42 καὶ κρατῶ στὴ διαθεσή σας τὰ ὑπόλοιπα κατὰ τὸν λ/σμό ποὺ σᾶς ἔστειλα· ἐπίσης, περιμένω νέα ψευδώνυμα γιὰ τὸ 43, γιατὶ τὸ 42 εἶχε λήξει) ***Σμίλην*** (ἔλαβα καὶ θὰ τὰ διαβάσω μὲ τὴ σειρά τους· εὐχαριστῶ γιὰ τὶς εὐχές) ***Δημ. Ε. Κούσταν*** (εὐχαριστῶ πολὺ· θὰ στείλῃς συμπλήρωμα δρ. 1000) ***Τρελλὴν Μπαλλαρίναν*** (χαίρω πολὺ· αὐτὸ σοῦ ἐνέκρινα) ***Ἔρσην Γεωργοπούλου*** (μετὰ χαρᾶς, ἀλλὰ νὰ στείλῃς ἄλλο ψευδώνυμο, γιατὶ καὶ τὰ τρία εἶναι ἀκατάλληλα) ***Μικρὸν Σεσπαθωτὴν*** (χαίρω ποὺ σ' εὐχαριστεῖ τόσο ἡ ὅλη μου· γράφε μου πάντα τὶς ἐντυπώσεις σου) ***Μανώλην Καλδῆν*** (δὲν δημοσιεύω τὶς Καλλ. Συνεργασίες, ὅπου δπάρχει ἄφθονος τοίγγος γιὰ κλισέ) ***Ἰδομενέα, Ἀθάνατον Ἕλληνα, Γεώργιον Σαρλῆν, Ἀταλάντην, Ἀστρον τῆς Πεντέλης*** κτλ. κτλ.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ τοῦ 39ου Διαγωνισμοῦ Λύσεων. Αἱ λύσεις τοῦ φυλλαδίου τούτου δεκταὶ μέχρι τῆς 16 Μαρτίου.

21. Συλλαβόγριφος

Ἄρθρο στὸν πληθυντικό,
Σύμφωνο ἂν τοῦ κολλήσῃς,
Μέσο μεταφορικό,
Ἀλλὰ προπολεμικό,
Θἄχῃς μπρός σου, ἂν... τὸ λύσῃς.

Φοῖβος Ἀπόλλων

22. Στοιχειόγριφος

Ὄνομα κοινὸ ἀνδρικό,
Ἂν τοῦ κόψῃς τὸ ἀρχικό,
Θὰ τὸ κάνῃς κερασφόρο
Πού... πληρώνει κι' ἕνα φόρο.

Καπετὰν Σκορπιὸς

23. Αἴνιγμα

Τοῦ Αἰγαίου νησάκι
τὸ θηλυκό μου
Ὅμοιρφο ἀνθάκι
τὸ οὐδέτερό μου.

Θλιμμένος Ἱππότης

24. Ἀστὴρ

* * * Ὁριζοντίως, πτηνὸν ἀγαπητόν· καθέτως, στρατηγὸς γνωστὸς ἀπὸ τὴν ρωμαϊκὴν ἱστορίαν· διαγωνίως, ἀρχαῖος ἀρχιτέκτων καὶ θρυλικὸς μεσαιωνικὸς ἥρως.

* * *
* * * *
* * * *
* * I * *
* * * *
* * * *
* * *

Ξανθὸς Ἱππότης

25. Κρυπτογραφικόν

1231456714	= Κράτος τῆς Ἀσίας.
21435761	= Γυναικεῖον ὑποκοριστικ.
3171	= Κατοικίδιον.
45216	= Μετεωρολογικόν.
51221	= Πόλις τῆς Συρίας.
671256	= Φυτικ. προϊὸν πολύτιμ.
714156	= Ποταμὸς τῆς Ρωσσίας [τὸ ἀρχαῖον του ὄνομα].

Φιλοτελιστής

26 - 30. Μαγικὸν Γράμμα

Τῇ ἀνταλλαγῇ ἑνὸς γράμματος εἰς ἑκάστην τῶν κάτωθι λέξεων δι' ἑνὸς ἄλλου, πάντοτε τοῦ αὐτοῦ, νὰ σχηματισθοῦν ἄνευ ἀναγραμματισμοῦ ἄλλαι τόσαι λέξεις:

ἔπος, Πάρος, ἥλος, πίλος, κύλος.

Τσούπρα

31. Φωνηεντόλιπον ἐκ Μεσοστιχίδος

Τὰ μεσαῖα τῶν κάτωθι ζητουμένων -λέξεων—πασῶν ἐκ πέντε γραμμάτων— ἀποτελοῦν Φωνηεντόλιπον τοῦ τύπου ***.**, τοῦ ὁποίου ζητεῖται ἡ ἀνάγνωσις:

1, Θηβαῖος βασιλόπαις· 2, Θεὸς τῶν Ἀσσυρίων· 3, Κρητὶς τοῦ Ἅδου· 4, Μηχανὴ χρησιμωτάτη εἰς τὴν ἀρτοποιΐαν· 5, Πύργος τῆς Γραφῆς.

Γαλανομμάτα

32. Φωνηεντόλιπον

τ - ντ - μτς

Ζάχαρη

33. Γρῖφος

Ὄορ=βόθρον τὸ
τον πα
τον πλ τον πα
τον τον πε κε
τον πε
αφ
αφ αφ
τε τον
αφ αφ
αφ

Ἀταλάντη

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

Οἱ νέοι ὅροι: Δὲν δημοσιεύεται Ἀγγελία μεγαλυτέρα τῶν 15 στίχων, καὶ μόνον μία τοῦ καθενὸς εἰς κάθε φύλλον. Τιμολόγιον: Ἕως δέκα τὰ πολὺ λέξεις μὲ ἁπλᾶ στοιχεῖα, δρ. 200. Πέραν τῶν δέκα λέξεων, 20 δρ. ἡ λέξις μὲ ἁπλᾶ, 30 δρ. μὲ παχέα καὶ 40 δρ. μὲ κεφαλαῖα. Ὁ χωριστὸς στίχος δρ. 50.

[ΜΓ-39]

ΜΙΚΡΟ ΠΕΡΙΣΚΟΠΙΟ

Ἀποτελέσματα ἐνδοσυλλογικοῦ διαγωνισμοῦ «*Πινακίδας*»

Ἀος: *Ἐρρῖκος* Ἔπαινος: *Ἤπειρωτάκι*.

Ἡ κρίση κι' ἡ βράδευση (ψευτιές τοῦ Μυγχάουζεν) ἔγινε ἀπὸ τὸ «*Περισκόπιο*».

[ΜΓ-40]

Σὲ τὴ *Ροζελάντια*, εὐχὲς μ' ὅλη μας τὴν ἀγάπη.

Βιολέττα, Ἀλὲν Ἀριστεύειν, Νηρεύς, Πρόμαχος τῆς Ἐλευθερίας

[ΜΓ-41]

ΣΥΛΛΟΓΟΣ «ΤΕΧΝΗ»

31 τοῦ Δεκέμβρη

Πρωΐ - πρωΐ στολίσαμε τὰ γραφεῖα τῆς Διαπλασεως μὲ ἔλατα. Γιὰ τὸν καινούργιο χρόνο στείλαμε στοὺς διαλεχτοὺς συλλόγους *εὐχητήρια*. Κόψαμε τὴν πῆττα καὶ τὸ νόμισμα πέτυχε στὸν *Πράσινο Κεραυνό*.

Οὐκ ἐν τῷ πολλῷ τῷ εὖ.

Διαγράφονται: Πρωτεύς, Πειραιωτόπουλο, Ἀχιλλεύς, Γλύπτης καὶ Νέαρχος.

ΕΥΤΥΧΙΣΜΕΝΟ ΤΟ 1943

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΤΕΧΝΗ

[ΜΓ-42]

Ἀγαπημένες *Γαλήνη, Δακρυγέννητη, Χρυσόφτερη*, καρδιόβγαλτες εὐχοῦλες στὴ γιορτή σας.

Δρυό, Νιόβη. Ροδούλα

[ΜΓ-43]

Ἔβχομαι εἰς τὰ μέλη τοῦ συλλόγου «*Σεληνιώτικος Ὁρίζων*» εὐτυχισμένο τὸν καινούργιο χρόνο.

Σεληνιώτικος Κολυμβητὴς

[ΜΓ-44]

ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΑ ΝΕΑ ΔΙΑΠΛΑΣΟΠΟΥΛΑ

Προκηρύξαμε διαγωνισμό. *Σύνθεσης Πέντε Πνευματικῶν Ἀσκήσεων*. (Συμμετοχὴ σαραντάδραχμη — προθεσμία δίμηνη). Διεύθυνση: Πάτρων Γ. Ἀγγελόπουλον, Σποράδων 21, Ἀθήνα (8).

Πρόμαχος τῆς Ἐλευθερίας
Ἀλὲν Ἀριστεύειν-Νηρεύς

[ΜΓ-45]

Σὲ τὶς *Δουλειὲς μὲ Φοῦντες* θερμότατα συγχαρητήρια (!!) διὰ ἐπιτυχεστάτην ἐπανεκλογὴν *Σανθοῦ Ἠπεμπέκου* (Πρῶτος τίτλος βασιλιὰ τοῦ ταγκὸ) εἰς τὴν θέσιν τοῦ προέδρου. Ἂς ξαναγελάσω ...

ΤΣΟΥΧΤΡΑ

[ΜΓ-46]

Ἀκυρώνω τὸν λογοτεχνικό διαγωνισμό μου, ἐλλείψει πολλῶν ἀπαντήσεων.

ΔΟΓΔΟΒΙΚΟΣ

[ΜΓ-47]

Σὲ τὴ *Ροζελάντια*

Ἄπειρες, «χαριτωμένες», «πηθήχτές» κι' «ὀλοστρόγγυλες» εὐχές.

ΝΙΑΣ τοῦ «ΠΕΡΙΣΚΟΠΙΟΥ»

[ΜΓ-48]

ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΤΙΚΟΙ ΜΠΟΥΝΑΜΑΔΕΣ

Στοὺς *Καλλιτέχνες*: λίγη δράση.

Στὰ *Γυμνασιόπαιδα*: κουδουνίστρες καὶ μπιμπερά.

Στὸ *Παλιὸ Βιολί*: ἕνα βιβλιαράδικο.

Στὸ *Ξίφουνα*: λίγο μπόϊ.

Στὴ *Νίκη-Ἑλλάδα*: τὴ *Νέα Ἑλλάδα*.

Στὸν *Ἀλμπατρο* γιὰ *δῶρα*: μιὰ *δορὰ* καὶ ἕνα *δόρυ* ἀπὸ τὴν ὁδὸν *Δώρου* (κόλλησα ἀπὸ σένανε).

ΧΡΟΝΙΑ ΠΟΛΛΑ
ΛΟΓΟΤΕΧΝΗΣ

[ΜΓ-49]

ΔΙΑΠΛΑΣΟΠΟΥΛΑ

Κι' ἄλλα ΛΑΜΠΟΝΤΑ ΑΣΤΕΡΙΑ στὸ Διαπλασιακὸ στερέωμα. Ὅλα τὰ Διαπλασόπουλα ποὺ βρίσκονται στὴ Σπάρτη ἑνώθηκαν κάτ' ἀπ' αὐτὸν τὸν Σύλλογο, οἱ πρῶτες μας προσπάθειες γιὰ τὴν ἵδρυσή του ἐστέφθησαν ὑπὸ ἐξαιρετικῆς ἐπιτυχίας.

Ἀναμείνατε συντόμως τὰς ἐνδείξεις τοῦ μεγίστου μας ἔργου.

ΛΑΜΠΟΝΤΑ ΑΣΤΕΡΙΑ
Παράρτημα Σπάρτης

[ΜΓ-50]

Μὲ λιονταρίσια τὴν καρδιὰ καὶ λάμπων ὡς ὁ Σείριος, στὴν κίνησή σας βρὲ παιδιά, εἰσῆλθεν ὁ *Μυστήριος*.

[ΜΓ-51]

Σ' ὅλα πάνω ἀπ' ὅλους! — ΝΙΚΗ-ΕΛΛΑΣ

Τρίτη Χρονιά.

Γενικὸς πρόεδρος:
ΕΘΝΙΚΟΝ ΙΔΕΩΔΕΣ

Στὴν Ἀθήνα: προεδρεύει ἡ ΖΑΧΑΡΗ, κρατάει τὴν γραμματεία ἡ: ΜΟΝΑ-ΛΙΖΑ καὶ τὸ ταμεῖο ὁ ΑΓΙΟΣ.

Στὴν Θεσσαλονίκη: προεδρεύει ὁ ΑΙΩΝΟΒΙΟΣ, κρατάει τὴν γραμματεία ὁ ΑΠΟΣΠΕΡΙΤΗΣ καὶ τὸ ταμεῖο ὁ ΖΗΝΩΝ.

Μέλη μας στὴν Ἀθήνα: ΒΑΓΝΕΡ ΑΑΚΗΣ ΔΟΞΑΣ, ΖΑΡΑΤΟΥΣΤΡΑΣ, ΗΛΙΟΣ, ΑΙΣΤ, ΜΑΡΙΑ ΑΝΤΟΥΑΝΕΤΤΑ, ΜΕΛΑΩΝ ΝΑΥΑΡΧΟΣ, ΜΠΟΥΜΠΟΥΑ, ΟΛΥΜΠΙΟΝΙΚΗΣ, ΠΑΥΛΙΝΑ, ΠΛΗΓΩΜΕΝΟΣ ΑΕΤΟΣ, ΤΖΟΚΕΥ ΤΡΙΣΕΥΓΕΝΗ.

Σύνθεση Θεσ[ν]ίκης στὸ μαθεπόμενο.

[ΜΓ-52]

Διανύωντας τὸ δεύτερο χρόνο διαπλασιακῆς δράσεως χαιρετῶ τὰ Διαπλασόπουλα.

Γραμματοσυλλέκτης

[ΜΒ-53]

Παραιτοῦμαι τοῦ «Μικροῦ Περισκοπίου». Του εὔχομαι κάθε πρόοδο.

ΗΠΕΙΡΩΤΑΚΙ

[ΜΓ-54]

ΠΟΥΛΑΩ σὲ τιμὴ εὐκαιρίας τὰ παρακάτω, κατάλληλα γιὰ δῶρα.

Ἕνα ζευγάρι γάντια τοῦ μπὲ (παιριάζουν στὸν *Τρελλὸ Σκοπευτή*).

Μιὰ μέθοδο πυγμαχίας ἄνευ διδασκάλου (χρήσιμη γιὰ τὸ *Ἐθνικὸ Ἰδεῶδες*).

Μιὰ ντανιὰ (ἀναγκαία στὰ *Γυμνασιόπαιδα*).

Ἄφθονο πνεῦμα (ἀπαραίτητο στὸ *Νεῖνο Ζηριώτη*).

ΑΑΜΠΑΤΡΟΣ

[ΜΓ-55]

Δασκίζοντας τὸ 3ον *Διαπλασιακὸ* ἔτος, χαιρετῶ ἔλες-ους. *Ἀνταλλάσσω Μ.Μ. Δῆσις: Μαρία Σπυροπούλου Κολοφῶνος 9, Ἀθῆναι (8), διὰ Ἀνεμώνη τοῦ Βουνοῦ*

[ΜΓ-56]

Ἀλληλογραφῶ μὲ παιδιὰ καὶ κορίτσια τῆς μεγάλης τάξης. Γράφατε: Κώστα Δασσαβό, Ξυλόκαστρο, γιὰ

Κορίτσι-Χιοῦμορ

[ΜΓ-57]

Ἑνατος χρόνος!! Ἕνατος θερμὸς διαπλασιακὸς χαιρετισμός!!

Σανθὸς Ἰππότης
Πρόεδρος «Εὐθύμων Νειάτων»

[ΜΓ-58]

Ροδοβασίλισσα, τὸ δῶρον αὐτὸ μᾶς εὐχαρίστησε πολὺ ἀλλὰ δὲν ὑπῆρχε λόγος νὰ ξοδευθῇς. Σ' εὐχαριστῶ.

Χιονοβασίλισσα

[ΜΓ-59]

Ἀναρρώσας ἐκ χρονίας τυμπελίτιδος, χαιρετῶ τὸν διαπλασόκοσμον, ἀλληλογραφῶ. Γράφτε Γεώργιον Τραμπούλην Τσουρουκτσόγλου 39 Ἀθῆναι 5.

Διὰ *Φιλοτελιστὴν*

[ΜΓ-60]

ΣΥΛΛΟΓΟΣ «ΕΛΛΗΝΟΠΟΥΛΑ ΤΟΥ ΒΟΡΡΑ»

Μετὰ τὶς ἐκλογὲς τοῦ Β' τριμήνου ὁ σύλλογός μας παρουσιάζει τὴν ἑξῆς σύνθεσιν:

Πρόεδρος. Θριαμβευτής, *Γραμματεὺς* Ἐυφυχωτής, *Ταμίας* Κυρίαρχος, *Σύμβουλοι* Πατριώτης, Εὔθυμος Τραγουδιστής, *Μέλη* Ρεαλιστής, Πρόσχαρος, Βροχερὸ Δείλι, Σπόρτσμαν. Γλυστής, Ζωντόβολο, Κωπηλάτης, Μελαχροινός Ἄγγελος, Κλούπ, Ἀθάνατο Ἔμβλημα, Μαῦρος Καβαλλάρης, Χαμόγελο Εὐτυχίας, Τσὰφ-κοφιά, Ξανθὸ Διαβολάκι, Ἐλπίδα-Ἐλευθερίας, Γελαστὸς Δόκιμος Ἀδιάσπαστος Βράχος, Ρόδινη Αὐγούλα, Ἔξυπνο Διαβολάκι, Διαβάτης, Σπάρος, Μυμόζα, Ἀνοιξιάτικο Ὄνειρο.

Χιονοβασίλισσα

[ΜΓ-61]

«ΔΟΞΑ ΕΛΛΑΣ»
«ΔΙΑΠΛ. ΣΥΛΛΟΓΟΣ»
«ΔΟΞΑ-ΕΛΛΑΣ»
ΔΙΑΠΛ. ΣΥΛΛΟΓΟΣ

[ΜΓ-62]

Ἀναρώσας ἐκ χρονίας τέμπελίτιδος ἀλληλογραφῶ.

Γράφτε: Γεώργιον Τραμπούλην Τσουρουκτσόγλου 39 Ἀθῆνας 5, Διὰ

Φιλοτελιστὴν

[ΜΓ-63]

Εὐτυχισμένο τὸ 1943 ὁ ἀδελφός μου κι' ἐγώ.

ΑΙΣΙΟΔΟΞΗ

[ΜΓ-64]

Εὐτυχισμένο τὸ 1943 ἡ ἀδελφή μου κι' ἐγώ.

ΛΟΓΟΤΕΧΝΗΣ

[ΜΓ-65]

Γραφῆτε στὴ
ΔΑΝΕΙΣΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
τοῦ «Περισκοπίου»

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΗΣ "ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ,,

Ἀνευρέθησαν εἰς τὴν ἀποθήκην μας καὶ μερικὰ ἀντίτυπα ἀπὸ τόμους τῆς «Βιβλιοθήκης» οἱ ὁποῖοι ἐθεωροῦντο τελείως ἐξηντλημένοι. Τώρα ὑπάρχουν καὶ πωλοῦνται εἰς τὸ γραφεῖον μας οἱ ἑξῆς:

«**Ὁ Ἄγγελος τῆς Ἀγάπης**», ἐκ τοῦ ἀγγλικοῦ, διὰ μικρὰ παιδιά. Ἔκδοσις πολυτελὴς ἐπὶ λαμπροῦ χάρτου μὲ 60 εἰκόνας . . . . . *Δρ. 4000*

«**Ὁ Πυρεῖοπόλης**», βραβευμένον ὑπὸ τῆς Γαλλ. Ἀκαδημίας, μετάφρασις Π. Ι. Φέρμπου, μὲ 24 εἰκόνας *Δρ. 2000*

«**Πρὸς ὁ Νικίου**», ἀρχαίας ἀλλ. ὑποθέσεως, ὑπὸ André Laurie, μετάφρ. Κ. Παλαμᾶ, πρόλογος Σπυρ. Π. Λάμπρου, μὲ πολλὰς εἰκόνας . . . . . *Δρ. 3000*

«**Τὸ Θῦμα τοῦ Φθόνου**», ὑπὸ André Laurie, μετάφρασις Π. Ι. Φέρμπου, μὲ 20 εἰκόνας . . . *Δρ. 2000*

«**Ὑπὲρ Πατρίδος**», ὑπὸ Henri Martin, μετάφρασις Χ. Ἀννίνου, μὲ πολλὰς εἰκόνας . . . . . *Δρ. 3000*

«**Ἡ Μοῦσα τῶν Παίδων**», παιδικὰ ποιήματα Καντακούζηνοῦ . . . . . *Δρ. 1500*

ΤΑ ΩΡΑΙΟΤΕΡΑ ΒΙΒΛΙΑ ΓΙΑ ΠΑΙΔΙΑ

Τύποις Σεργιάδου